

Omvårdnadsnämnden

Kallelse och föredragningslista

Sammanträdedatum: 2025-04-30

Sammanträdestid: kl. 08:30-12:00

Plats: Valfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen

Övrig information:

Om du inte kan delta anmäler du det till Lena Wigg.

Gruppmöten:

Den 30 april, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19. Lokaler finns tillgängliga enligt följande:

(S), (MP), (C), (L), (KD): Gevaliasalen

(M): Intensivo, plan 1

(SD), Ebony, plan 1

(V): Espresso, plan 2

Presskonferens:

Den 2 maj, kl 08.30, Valfärd Gävle, Magasinsplan 19 (separat inbjudan kommer).

Eva Älander (S), ordförande

1. Mötets öppnande

2. Upprop

3. Val av justerare

4. Fastställande av föredragningslista

5. Anmälan av beredning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2025-04-10, kl 08.15- 08.50

Närvarande var ordförande Eva Ålander (S) 1:e vice ordförande Ullrica Hurtig Hedin (KD) och 2:e vice ordförande Anders Jansson Gladh (M).

6. Informationsärende: Aktuellt från sektor Velfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer m fl

- Upphandling kost och städ
- Övning Theresa (Caroline)
- Lex Maria ärende (Anneli)
- Svar på frågor från (M) - Statistik sjuksköterskor Velfärd Gävle (Anneli)
- Svar på frågor från (M) - Hur kan utfallet på vårdplaner vara 100 %?

Handlingar i ärendet

- Svar på frågor från (M) - Statistik sjuksköterskor Velfärd Gävle
- Frågor från (M) till sektor Velfärd – Statistik sjuksköterskor Velfärd Gävle
- Svar på frågor från (M) - Hur kan utfallet på vårdplaner vara 100 %?
- Frågor från (M) till sektor Velfärd – Hur kan utfallet på vårdplaner vara 100 %?

7. Informationsärende: Svar på frågor från (M) till sektor Valfärd – Vad blev resultatet av intervjuerna med sjuksköterskor som lämnat Valfärd Gävle 2024?

Diarienummer: 25ON120

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Anneli Lindblom.

Handlingar i ärendet

- Frågor från (M) till sektor Valfärd – Vad blev resultatet av intervjuerna med sjuksköterskor som lämnat Valfärd Gävle 2024?

8. Beslutsärende: Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, mars 2025

Diarienummer: 25ON31

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende mars 2025.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Emma Edorsson.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, mars 2025
- Bilaga 1 Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, mars 2025

9. Beslutsärende: Långsiktig plan för att minska antal boendeplatser

Diarienummer: 24ON503

Förslag till beslut

- Att ta emot "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i Gävle kommun" och att det uppdrag som Omvårdnadsnämnden gav till Valfärd Gävle i november 2024 därmed är genomfört, samt
- Att uppdra till Valfärd Gävle att fortskrida arbetet i enlighet med utredningens rekommendationer, vilket primärt innebär att inte genomföra en ny upphandling av verksamheten på Vinddraget 14.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Magnus Höijer, Caroline Engberg, Emma Edorsson

Handlingar i ärendet

- Missiv, Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser
- Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser

10. Beslutsärende: Revidering av besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden avseende "Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet"

Diarienummer: 24ON428

Förslag till beslut

- Att ställa sig bakom föreliggande förslag till komplettering av besluts- och delegationsförteckning för omvårdnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anneli Lindblom, Lena Hörnell

Handlingar i ärendet

- Revidering av besluts- och delegationsförteckning Omvårdnadsnämnden

11. Beslutsärende: Revidering av besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden avseende "Beslut om vak vid vård i livets slutskede"

Diarienummer: 24ON428

Förslag till beslut

- Att ställa sig bakom föreliggande förslag till komplettering av besluts- och delegationsförteckning för omvårdnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anneli Lindblom, Lena Hörnell.

Handlingar i ärendet

- Revidering av besluts- och delegationsförteckning Omvårdnadsnämnden

12. Beslutsärende: Initiativärende från (M) – Inför Senior Alert i Gävle kommun

Diarienummer: 25ON153

Förslag till beslut

- Att initiativärendet och dess yrkande skall anses besvarat.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner, Caroline Engberg.

Handlingar i ärendet

- Yttrande över initiativärende (M) - Inför Senior Alert i Gävle kommun
- Initiativärende från (M) – Inför Senior Alert i Gävle kommun

13. Beslutsärende: Kurser/konferenser

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

14. Beslutsärende: Delegationsbeslut

Diarienummer: 25ON34

Förslag till beslut

- Att godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Delegationsbeslut - sammanställning
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess

15. Kommande beslut: Boendeplan för särskilt boende för äldre 2025-2029 med utblick mot 2035

Diarienummer: 24ON460

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Anna Åkerbris.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Boendeplan för särskilt boende för äldre 2025 – 2029 med utblick mot 2035
- Boendeplan för särskilt boende för äldre - 2025-2029 med utblick mot 2035

16. Kommande beslut: Revidering av verksamhetsplan 2025 för Omvårdnadsnämnden till kommunplan 2025 med utblick 2026-2028

Diarienummer: 24ON497

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Revidering av verksamhetsplan 2025 för Omvårdnadsnämnden till kommunplan 2025 med utblick 2026-2028

17. Kommande beslut: Verksamhetsrapport delår 1 år 2025 med årsprognos för Omvårdnadsnämnden

Diarienummer: 25ON156

Ärendebeskrivning

Kommande beslut.

18. Kommande beslut: Revidering av besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden utifrån nya Socialtjänstlagen

Diarienummer: 24ON428

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Lars Lodin

19. Kommande beslut: Insatser utan individuell behovsprövning

Diarienummer: 25ON144

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Lars Lodin.

20. Kommande beslut: Undantag för dokumentationskrav för insatser utan individuell behovsprövning

Diarienummer: 25ON145

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Lars Lodin.

21. Informationsärende: Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 1, år 2025

Diarienummer: 25ON149

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- Ej verkställda beslut kvartal 1 2025

22. Informationsärende: Anmälningsärenden

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- §11 KF Avsägelse samt fyllnadsval 2025 (25KS1-17)
- §11 KF Avsägelse samt fyllnadsval 2025 (25KS1-17) (1)
- Protokoll Kommunfullmäktige 2025-03-31 § 11 omedelbart justerad signerat
- Sektorsamverkan 2024-11-25
- Sektorsamverkan 2024-12-09
- Sektorsamverkan 2025-02-24
- Bilaga Sektorsamverkan 250224 Kommunal Gävle
- Bilaga Sektorsamverkan 250224 Sveriges Lärare
- Bilaga Sektorsamverkan 250224 Sveriges skolledare
- Sektorsamverkan 2025-03-24

- Svar på interpellation från Vänsterpartiet (V) - Försäkringskydd på särskilt boende
- Svar på interpellation från Vänsterpartiet (V) - Konsekvenser av Region Gävleborgs bolagisering av hälsocentraler

Informationsärende: Aktuellt från sektor Valfärd

6

Tjänsteskrivelse

2025-04-22

Handläggare:

Anneli Lindblom
Tfn 026- 17 80 00
anneli.lindblom@gavle.se

Darienummer: 25ON123

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Sektor Vårlds svar på frågor från (M) – Statistik sjuusköterskor Vårld Gävle

Bakgrund

Anders Jansson Gladh (M) har inkommit med frågor till Sektor Vårld angående statistik gällande sjuusköterskor inom Vårld Gävle.

Sektor Vårlds svar på frågorna

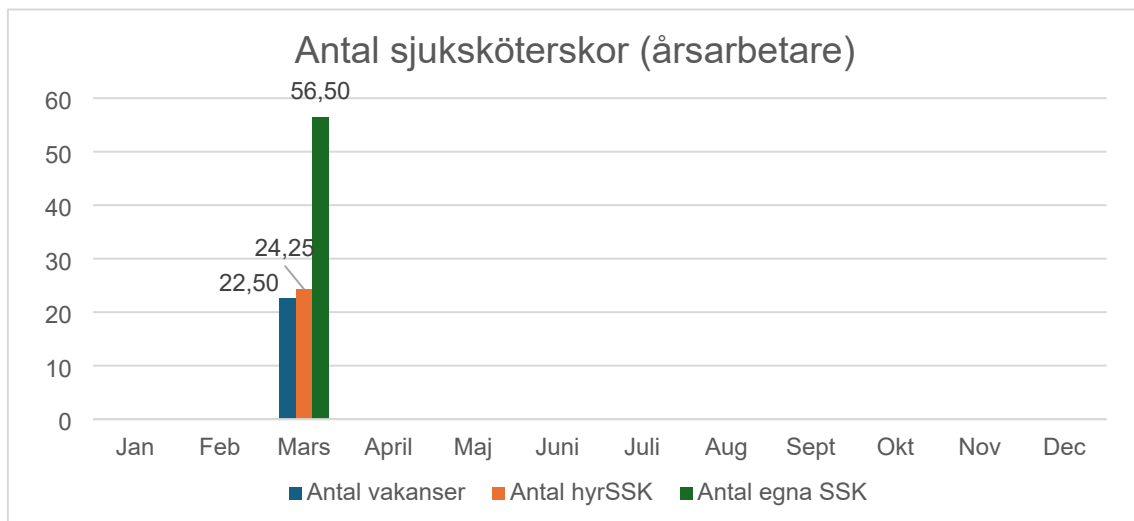
Anders Jansson Gladh (M) inleder frågeställningarna med följande:

” Redovisningen av antalet anställda hyrsjuusköterskor har varit otydlig för nämnden under lång tid, därför vill vi Moderater nu få en tydlig redovisning”.

Hur många totalt tjänstgörande SSK vid Vårld Gävle redovisat månadsvis samt hur många av dessa var hyrsköterskor, med start från januari 2024 och slut mars 2025

Tabell nedan åskådliggör antal hyrsköterskor, vakanser samt det antal sjuusköterskor som återfinns i egen regi. Efterfrågade uppgifter kommer att redovisas per månad enligt denna modell. Det saknas uppgifter januari – februari 2025. Detta med anledning av ej kvalitetssäkrade uppgifter.

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Antal vakanser			22,50									
Antal hyrSSK			24,25									
Antal egna SSK			56,50									

Magnus Höjjer
Sektorchef
Sektor Vårld

Fråga till Sektor Vårld – Statistik SSK Vårld Gävle?

Redovisningen av antalet anställda hyrsjuksköterskor har varit otydlig för nämnden under lång tid, därför vill vi Moderater nu få en tydlig redovisning.

Fråga till Sektor Vårld

Hur många totalt tjänstgörande SSK vid Vårld Gävle redovisat månadsvis samt hur många av dessa var hyrsköterskor, med start från januari 2024 och slut mars 2025?

Anders Jansson Gladh (M)

Tjänsteskrivelse

2025-03-19

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026- 17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Diarienummer: 25ON122

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Sektor Välfärds svar på frågor från (M) – Hur kan utfallet på vårdplaner vara 100 %?

Bakgrund

Anders Jansson Gladh (M) har inkommit med frågor till Sektor Välfärd angående utfallet på vårdplaner.

Sektor Välfärds svar på frågorna

Anders Jansson Gladh (M) inleder frågeställningarna med följande:

”Patienter har aktuella vårdplaner med utfallet är 100% lades till som indikator i Årsredovisningen för 2024. Läser man Patientsäkerhetsberättelsen för 2024 stycket ”God vård i livets slut” framgår det att vård- och omsorgsboende/LSS, med stöd av allmän HSV har ett utfall på vårdplaner för 90,1% och ordinärt boende - med stöd av allmän hemsjukvård, har ett utfall på vårdplaner för 78,9%.”

När man lägger ihop vårdplaner för de i livets slut och övriga vårdplaner kan det aldrig bli ett utfall på 100%. Kan Sektor Välfärd förklara detta?

Det handlar om två separata vårdplaner som inte ska blandas samman.

Dels en ordinarie vårdplan som upprättas för samtliga individer som har hälso- och sjukvårdsinsatser. Samtliga patienter som har hälso- och sjukvårdsinsatser ska ha en

vårdplan och även haft en sådan 2024. Det är denna som redovisas i årsredovisningen.

Därutöver upprättas en särskild separat vårdplan för vård i livet slutskede. Det är denna som rapporteras i patientsäkerhetsberättelsen. Då individer ibland avlider hastigt kan ibland av naturliga skäl en sådan vårdplan inte alltid upprättas. Därför är inte utfallet 100 % i denna del. Men de patienter som är i livets slutskede men som inte har en separat upprättad vårdplan så finns den tidigare upprättade vårdplanen kvar. Därav 100 %.

Vad avses med aktuella vårdplaner?

Med aktuella vårdplaner avser den ordinarie vårdplan som ska upprättas för samtliga kunder som har hälso- och sjukvårdsinsatser.

Magnus Höjer
Sektorchef
Sektor Vårld

Fråga till Sektor Vårld – Hur kan utfallet på Vårdplaner vara 100%?

Patienter har aktuella vårdplaner med utfallet är 100% lades till som indikator i Årsredovisningen för 2024. Läser man Patientsäkerhetsberättelsen för 2024 stycket "God vård i livets slut" framgår det att vård- och omsorgsboende/LSS, med stöd av allmän HSV har ett utfall på vårdplaner för 90,1% och ordinärt boende - med stöd av allmän hemsjukvård, har ett utfall på vårdplaner för 78,9%.

Fråga 1

När man lägger ihop vårdplaner för de i livets slut och övriga vårdplaner kan det aldrig bli ett utfall på 100%. Kan Sektor Vårld förklara detta?

Fråga 2

Vad avses med aktuella vårdplaner?

Anders Jansson Gladh (M)

Informationsärende: Svar på
frågor från (M) till sektor
Välfärd – Vad blev resultatet
av intervjuerna med
sjuksköterskor som lämnat
Välfärd Gävle 2024?

250N120

Fråga till Sektor Valfärd – Vad blev resultatet av intervjuerna med SSK som lämnat Valfärd Gävle 2024?

Vid ON möte hösten 2024 redovisades att interjuver genomfördes med SSK som lämnat Hälsa- och sjukvårdskontoret vid samma tillfälle utlovades fullständig transparans mot Omvårdnadsnämnden. Vi Moderater vill nu ha återkoppling på resultaten.

Fråga till Sektor Valfärd

Vilka var orsakerna till att SSK valde att lämna Valfärd Gävle?

Anders Jansson Gladh (M)

Beslutsärende: Ekonomisk
månadsrapport för
Omvårdnadsnämnden, mars
2025
8
25ON31

Tjänsteskrivelse

2025-04-15

Diarienummer: 25ON31

Handläggare:

Emma Edorsson
026-17 88 37
emma.edorsson@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

Ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, mars 2025

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende mars 2025.

Ärendebeskrivning

Akkumulerat resultat uppgår till plus 12,3 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med 7,1 mnkr. De största positiva avvikelserna avser personal (främst pga brist på sjuksköterskor) samt köpt verksamhet (lägre utförd tid i extern regi i förhållande till budget). De största negativa avvikelserna avser kostnader för bemanningssköterskor.

Det fastställda PO-påslaget blev lägre än förväntat vilket innebär att nämnden fått för hög ram. Det kommer sannolikt beslut från kommunstyrelsen om hantering av dessa medel varför resurserna inte omgående bör användas inom nämndens verksamhet. De besparingsåtgärder nämnden arbetat med sedan föregående år ger goda effekter på det ekonomiska resultatet och nämnden förväntas gå med överskott motsvarande skillnaden i PO-påslag, dvs +5,7 mnkr. Löneöversyn är på vissa håll klar och kommer innebära högre löneökning än budgeterat. Överskott i och med fastställt PO-påslag kan därmed minskas motsvarande löneökning över budget, beräkning för detta görs i prognosarbetet för delår 1.

Endast en mindre investering har gjorts hittills och avser ersättning av trasig

medicinkyl. Investeringsbudget för året uppgår till 9,6 mnkr. Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler gäller fortsatt.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas omvårdnadsnämndens resultat och investeringar för mars 2025.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Månadsrapport till nämnd

Omvårdnadsnämnd

Mars 2025

2025-04-15

Diarienummer: 25ON31

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat.....	3
3 Årsprognos	7
4 Investeringsverksamhet.....	7
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU).....	8

1 Resultatrapport

Omvårdnadsnämnden	Utfall fg år	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
	202401-202403	202501-202503	202501-202503		2024 / 2025	202501-202512
Intäkter						
Taxor och avgifter	29 816	30 436	29 968	467	2,1%	119 874
Hysesintäkter	12 687	13 994	13 824	171	10,3%	55 294
Statsbidrag	7 822	6 784	5 238	1 546	-13,3%	20 952
Övriga intäkter	15 143	16 236	15 085	1 151	7,2%	60 752
Kommunbidrag	373 514	370 066	370 066	0	-0,9%	1 480 264
Summa intäkter	438 982	437 517	434 181	3 336	-0,3%	1 737 136
Kostnader						
Personalkostnader	-223 488	-204 977	-208 247	3 270	-8,3%	-847 464
Inhyrd personal och konsulter	-11 560	-10 197	-477	-9 720	-11,8%	-1 908
Bidrag och transfereringar	-761	-577	-761	185	-24,2%	-3 045
Köp av verksamhet och entreprenader	-138 759	-134 784	-142 556	7 773	-2,9%	-577 151
Hyror och fastighetskostnader	-43 536	-43 208	-43 036	-172	-0,8%	-172 144
Övriga kostnader	-16 656	-7 666	-8 173	507	-54,0%	-32 694
Material och förbrukning	-9 196	-9 097	-9 677	580	-1,1%	-38 708
Fordon och transporter	-4 889	-4 595	-5 124	530	-6,0%	-20 498
Måltider	0	-7 274	-8 014	739	0,0%	-32 054
Avskrivningar och intern ränta	-3 154	-2 814	-2 868	54	-10,8%	-11 470
Summa kostnader	-451 999	-425 189	-428 933	3 744	-5,9%	-1 737 136
Resultat	-13 016	12 328	5 247	7 080		0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, mars 2025

Ackumulerat resultat uppgår till plus 12,3 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med 7,1 mnkr.

Nämnden har tilldelats kommunbidrag för preliminärt PO-påslag (arbetsgivaravgifter och pensionskostnader). Det fastställda PO-påslaget blev lägre vilket innebär att nämnden fått för högt kommunbidrag och bör därmed redovisa ett överskott motsvarande 5,7 mnkr.

De största positiva avvikelserna avser personal (främst pga. brist på sjuksköterskor) samt köpt verksamhet (lägre utförd tid för hemtjänst i extern regi i förhållande till budget). De största negativa avvikelserna avser kostnader för bemanningssköterskor.

Kommunstyrelsen beslutade i februari att utöka nämndens kommunbidrag som kompensation för kapitaltjänst och hyror gällande färdigställda investeringar, motsvarande 223 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Vård- och omsorgsboende egen regi / Avlösningsvistelse -2,6 mnkr (feb -3,0 mnkr)

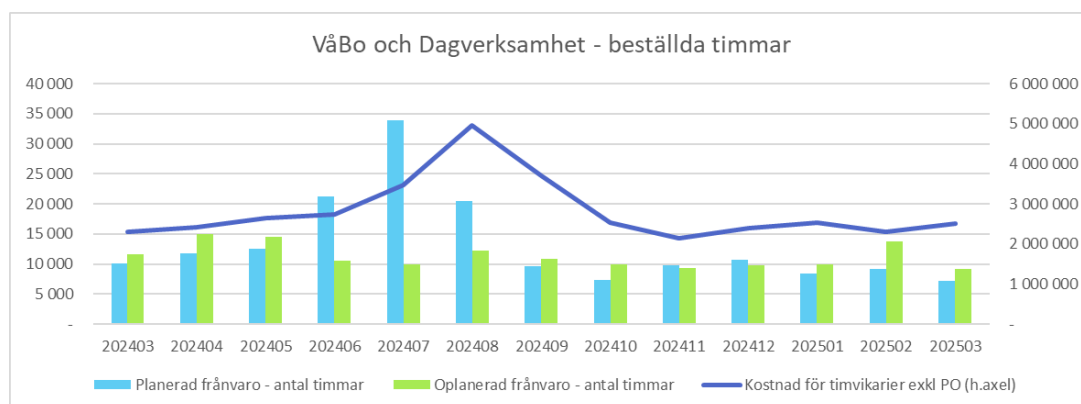
De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag. Ett boende har tre korttidsplatser som påverkar behovet av förstärkning i de fall det är svårt sjuka eller palliativa kunder som beviljas korttidsplats. Dock har bemanningen minskats eller är på väg att minska i samtliga verksamheter, och användandet av timvikarier har minskat generellt för vård- och omsorgsboenden, även om det föreligger ett något förhöjt behov av vikarier pga hög sjukfrånvaro hos omvårdnadspersonal.

Under arbetet med bemanning har svårigheten att boka ut korta resurspass noterats, och därför har rutiner kring resursturer i samarbetet med Bemanningsenheten ändrats, så att samtliga långa pass ska lämnas till dem.

Även gällande kostnaderna för sjukfrånvaro har effekten av det aktiva arbetet med rehabiliteringsarbete och förebyggande arbete fortsatt.

Antalet platser på avlösningsvistelsen har successivt minskats utifrån beslut 2024. Sedan beslutet har situationen förändrats utifrån dom från Förvaltningsrätten som ger sökande rätt till bistånd i form av flera dygns avlösningsvistelse, vilket medfört att verksamheten behövt behålla 11 platser istället för 10 för att kunna verkställa gynnande beslut.

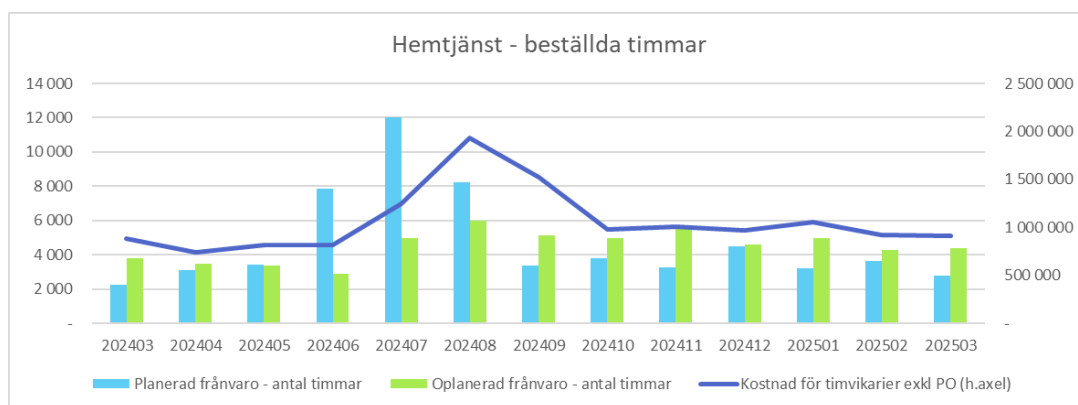
Under mars bokade en intäkt för statsbidrag på 1,1 mnkr, budget för samma period är 1,2 mnkr.

Hemtjänst egen regi -2,0 mnkr (feb -0,9 mnkr)

Varav ytterområden -1 mnkr, innerområden -1 mnkr. Lägre volymer än budgeterat ger en minskad intäkt samtidigt som personalkostnader inte balanserar mot den minskade intäkten. Området har inte fått kompensation för Äldreomsorgslyftet.

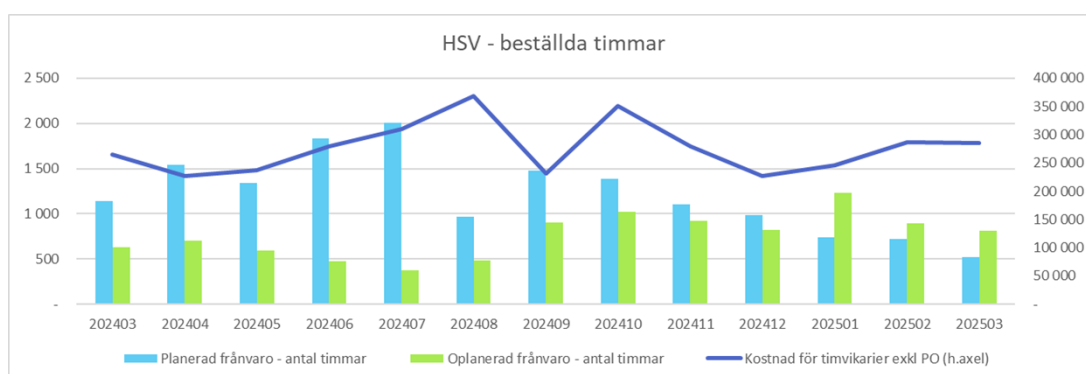
Kontinuerligt arbete sker kring planering och schemaläggning. Arbetar enligt framtagna metod avseende årsanställda kopplat till utförd tid hos kund för att öka nyttjandegraden, vilket har gett resultat inom flera områden. Minskning har skett gällande årsanställda samt vikarieanvändning.

Hälso- och sjukvård -4,8 mnkr (feb -4,3 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse, per mars uppgår kostnaden till 9,7 mnkr. Hyrsköterskor ersätter vid vakanser, i nuläget totalt 22,5 årsarbetare. Utöver dessa finns hyrsköterskor inne i verksamheten för att stödja vid introduktion av nya medarbetare. Dessa kommer att fasas ut under våren. Totalt mars månad 24,3 årsarbetare hyrsköterskor.

Verksamheten tilldelas 6,4 mnkr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrpersonalkostnaderna.

Vård och omsorgsboende myndighet +2,7 mnkr (feb +2,1 mnkr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 1,8 mnkr lägre än budget på grund av tomma platser. Taxor/avgifter är svåra att prognosticera och beror på dels hur många kunder vi har men även deras ekonomiska utrymme, för perioden finns positiv avvikelse om 0,7 mnkr.

Hemtjänst myndighet +10,6 mnkr (feb +7,1 mnkr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av lägre volym än budgeterat för såväl egen regi som för externa utförare.

Natt och larm +0,7 mnkr (feb +0,5 mnkr)

Lägre personalkostnader än budgeterat. Detta beror på effekter av anställningsstopp samt optimering i planering.

Dagverksamhet +0,6 mnkr (feb +0,4 mnkr)

Lägre personalkostnader än budgeterat, vilket främst beror på tjänstledighet som inte ersatts.

Förebyggande verksamhet -0,2 mnkr

I samband med nämndens besparingskrav 2024 motsvarande 3,8 mnkr (helår) ställde verksamheten om på flertal sätt och har prioriterat att utföra uppdrag i enlighet med tilldelade statsbidrag, vilket givit möjlighet att behålla personella resurser under 2024. Verksamheten bedrivs till stora delar via statsstöd, som dock är en osäker intäktskälla varför det är oklart vilka insatser som över tid kan utföras. Vissa budgeterade statsbidrag har ännu inte mottagits. Verksamheten är i övrigt i balans gällande personal- och verksamhetskostnader.

Utveckling och stöd +0,9 mnkr (feb -0,2 mnkr)

Positiva avvikelser på hyresintäkter, el, licenser, IT-konsulting samt övriga främmande

tjänster.

Utveckling och stöd har fått ett ytterligare beslut om besparing kopplat till det underskott som AFN har för 2025. Det kommer kräva ytterligare vakanshållning av tjänst. Men likväl inköps- och anskaffningsstopp av appar, system och licenser. Parallellt behöver en genomgång göras av befintliga system och licenser för inbördes prioritering.

Övergripande avvikelser +1,2 mnkr (feb +1,0)

Fördelning av kommunbidrag har skett utifrån preliminärt PO-påslag. Det faktiska PO-påslaget blev lägre och nämnden har därför tagit höjd för minskat kommunbidrag genom att lägga mellanskillnaden på posten personalkostnader övergripande.

3 Årsprognos

Total prognos för nämnden uppgår till +5,7 mnkr.

Det fastställda PO-påslaget blev lägre än förväntat vilket innebär att nämnden fått för hög ram. Det kommer sannolikt beslut från kommunstyrelsen om hantering av dessa medel varför resurserna inte omgående bör användas inom nämndens verksamhet.

De besparingsåtgärder nämnden arbetat med sedan föregående år ger goda effekter på det ekonomiska resultatet och nämnden förväntas gå med överskott motsvarande skillnaden i PO-påslag, dvs +5,7 mnkr.

Löneöversyn är på vissa håll klar och kommer innebära högre löneökning än budgeterat. Överskott i och med fastställt PO-påslag kan därmed minskas motsvarande löneökning över budget, beräkning för detta görs i prognosarbetet för delår 1.

4 Investeringsverksamhet

Endast en mindre investering har gjorts hittills och avser ersättning av trasig medicinkyl (29 tkr). Investeringsbudget för året uppgår till 9,6 mnkr.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler gäller fortsatt.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Resultat

Akkumulerat resultat uppgår till plus 12,3 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med 7,1 mnkr.

De största positiva avvikelserna avser personal (främst pga brist på sjuksköterskor) samt köpt verksamhet (lägre utförd tid i extern regi i förhållande till budget). De största negativa avvikelserna avser kostnader för bemanningssköterskor.

Årsprognos

Det fastställda PO-påslaget blev lägre än förväntat vilket innebär att nämnden fått för hög ram. Det kommer sannolikt beslut från kommunstyrelsen om hantering av dessa medel varför resurserna inte omgående bör användas inom nämndens verksamhet. De besparingsåtgärder nämnden arbetat med sedan föregående år ger goda effekter på det ekonomiska resultatet och nämnden förväntas gå med överskott motsvarande skillnaden i PO-påslag, dvs +5,7 mnkr.

Löneöversyn är på vissa håll klar och kommer innebära högre löneökning än budgeterat. Överskott i och med fastställt PO-påslag kan därmed minskas motsvarande löneökning över budget, beräkning för detta görs i prognosarbetet för delår 1.

Investeringsverksamhet

Endast en mindre investering har gjorts hittills och avser ersättning av trasig medicinkyl (29 tkr). Investeringsbudget för året uppgår till 9,6 mnkr.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler gäller fortsatt.

Beslutsärende: Långsiktig plan
för att minska antal
boendeplatser

9

24ON503

Missiv

2025-04-23

Handläggare:

Caroline Engberg
026-17 80 00
caroline.engberg@gavle.se

Darienummer: 24ON503

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser

Förslag till beslut

Att ta emot "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i Gävle kommun" och att det uppdrag som Omvårdnadsnämnden gav till Valfärd Gävle i november 2024 därmed är genomfört, samt

Att uppdra till Valfärd Gävle att fortskrida arbetet i enlighet med utredningens rekommendationer, vilket primärt innebär att inte genomföra en ny upphandling av verksamheten på Vinddraget 14.

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden har gett Valfärd Gävle i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i vård och omsorgsboenden till sammanträdet i april 2025.

Uppdraget innefattar:

- Statistik och jämförelse med andra kommuner,
- En beskrivning av befintliga prismodeller för egen regi, LOU samt köp av plats,
- Behov av översyner av boenden i egenregi,
- Vilka driftentreprenader nämnden behöver ta ställning till och när,
- Bedömning av behovet av boendeplatser de kommande tre till fem åren,
- Ställningstagande till köp av plats samt

- Ett sammantaget helhetsförslag utifrån ovanstående inklusive bedömningar av effekterna på hemtjänst, hemsjukvård och annat.

Förslaget

Omvårdnadsnämnden har i november 2024 gett Valfärd Gävle i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i vård och omsorgsboenden. I dagsläget är det ett visst överskott på boendeplatser och kön omsätts på ungefär en månad.

Det underlag som tagits fram kan tjäna som utgångspunkt för ett fortsatt arbete över tid med boendeplatser i Gävle kommun.

Som ett första steg föreslås att inte göra en ny upphandling av verksamheten på Vinddraget 14. Därtill bör möjligheterna utvärderas för annan verksamhet att ta över lokalerna och ställa det mot att hyresavtalet sägs upp.

Inför framtida upphandling av köp av plats i vård- och omsorgsboende bör avtalsskrivningarna ses över för att om möjligt kunna begränsa de externa köpen om platser finns lediga i kommunens egna boenden.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser

2025-04-16
Dnr 24ON503

Innehåll

Gävle
KOMMUN

Gävle KOMMUN	1
Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser	1
Sammanfattning	4
Uppdraget	5
Metod	6
Statistik och jämförelse med andra kommuner	7
Prismodeller för egen regi, LOU samt köp av plats.....	14
Egen regi.....	14
Lagen om offentlig upphandling.....	15
Köp av plats	15
Behov av översyner av boenden i egenregi, ...	15
Lokaler	15
Framtida behov – geografiskt	16
Driftentreprenader	17
Behov av boendeplatser de kommande tre till fem åren.....	18
Ställningstagande till köp av plats	20
Alternativ för att minska antalet platser	21
Minska antalet platser i egenregin	21
Minska entreprenaderna	21
Minska köp av plats	23
Konsekvenser för kötiden	23
Konsekvenser för hemtjänst och hemsjukvård	24
Övriga konsekvenser	25
Analys och slutsats	26

Sammanfattning

Omvårdnadsnämnden har gett Valfärd Gävle i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i vård och omsorgsboenden. I dagsläget är det ett visst överskott på boendeplatser och kön omsätts på ungefär en månad. Att minska antalet platser ger snabbt ökad kötid men det finns också uppgifter som tyder på att Gävle är något mer generösa med att bevilja boende och utnyttjar inte möjligheten till hemsjukvård i lika stor utsträckning som andra kommuner.

Om platser ska minskas inom egenregion finns två alternativ. Att stänga ett helt boende för att kunna spara in på både lokal- och personalkostnaden alternativt att stänga enskilda avdelningar för att snabbt kunna öppna igen om behovet skulle öka. För att besparingen ska kunna motivera ingreppet i verksamheten skulle dock de lediga lokalerna behöva användas till någon annan verksamhet.

Det finns två upphandlade entreprenader där externa företag driver verksamheten men lokaler och en del av inventarierna ägs av Valfärd Gävle. Avtalet med Forenede Care på Vinddraget 14 i Andersberg löper ut under 2026 utan möjlighet till förlängning. Att avstå från att upphandla verksamheten igen är ett alternativ för att minska med 64 platser och lokalerna kan antingen sägas upp eller användas för annan verksamhet. Omvårdnadsnämnden tog beslut att upphandla verksamheten på sjätte tvärgatan 26 på nytt på sammanträdet i februari.

Det är även möjligt att begränsa köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden. Under nuvarande avtal skulle det kunna finnas viss tolerans från företagen att minska köpen något under en period men för att kunna göra någon större begränsning måste upphandling av nytt ramavtalet inväntas. Nuvarande avtal för köp av plats hos externa utförare löper ut 2027.

Konsekvenserna av att dra ner på antalet boendeplatser är ökad kötid för att få en boendeplats. Under kötiden behöver kunderna stöttas med hemtjänst och hemsjukvård vilket kan kräva resursförstärkning och därmed ökade kostnader.

Arbetsgruppen föreslår att inte göra en ny upphandling av verksamheten på Vinddraget 14. Därtill bör en arbetsgrupp utvärdera möjligheterna för annan verksamhet att ta över lokalerna och ställa det mot att hyresavtalet sägs upp. Inför upphandlingen av köp av plats i vård- och omsorgsboende bör avtalsskrivningarna ses över för att om möjligt kunna begränsa de externa köpen om platser finns lediga i kommunens egna boenden.

Uppdraget

Omvårdnadsnämnden har gett Valfärd Gävle i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser i vård och omsorgsboenden till sammanträdet i april 2025.

Uppdraget innefattar:

- statistik och jämförelse med andra kommuner,
- en beskrivning av befintliga prismodeller för egen regi, LOU samt köp av plats,
- behov av översyner av boenden i egenregi,
- vilka driftentreprenader nämnden behöver ta ställning till och när,
- bedömning av behovet av boendeplatser de kommande tre till fem åren,
- ställningstagande till köp av plats samt
- ett sammantaget helhetsförslag utifrån ovanstående inklusive bedömningar av effekterna på hemtjänst, hemsjukvård och annat.

Metod

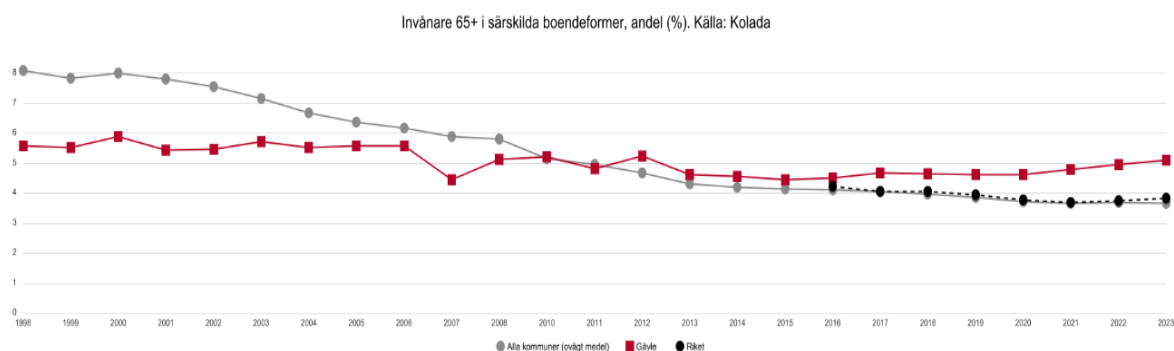
Många av uppgifterna är hämtade ur boendepplanen (2025–2029) där prognoser och nuläge redan finns beskrivet. Verksamhetsdata ur Treserva har använts för att räkna på kötider och uppgifter från statistikdatabasen Kolada ligger till grund för jämförelser med andra kommuner. Befolkningsutvecklingen har hämtats från SCB, vilken i sin tur har bearbetats av Styrning och Stöd på Gävle kommun. Information har även inhämtats från lokalsamordnare, upphandlingscontroller och projektledare för stadsdelslyftet.

Statistik och jämförelse med andra kommuner

För att få en täckande bild av utvecklingen har så långa tidsserier som möjligt använts. Det gör att uppgifterna presenteras för olika tidsperioder vilket bör beaktas vid jämförelser mellan diagram och tabeller.

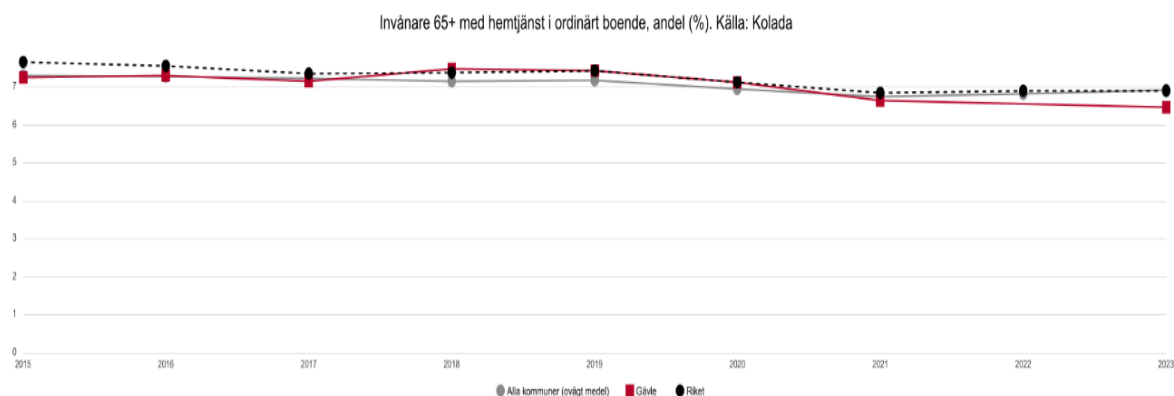
Enligt uppgifter i Kolada har andelen invånare i Sverige över 65 år som bott på särskilt boende sjunkit från 8 % 1998 ner till 3,8 % 2023. Gävle har under motsvarande period legat på en betydligt jämnare nivå och har gått från 5,5 % till 5,1 % där den högsta nivån var 5,9 % och den lägsta 4,5 %. Se figur 1.

Figur 1 Andel invånare 65+ i särskilda boendeformer, 1998–2023

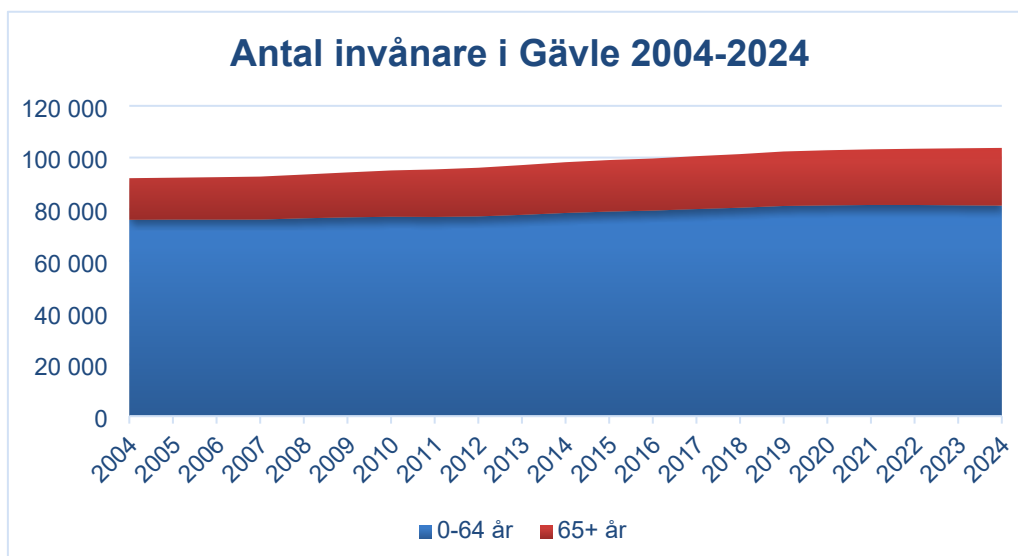
Uppgifter för hemtjänst finns tillgängliga sedan 2015 och både Gävle och riket har legat på en väldigt jämn nivå med en svag minskning över tid. Se figur 2.

Figur 2 Andel invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, 2015-2023

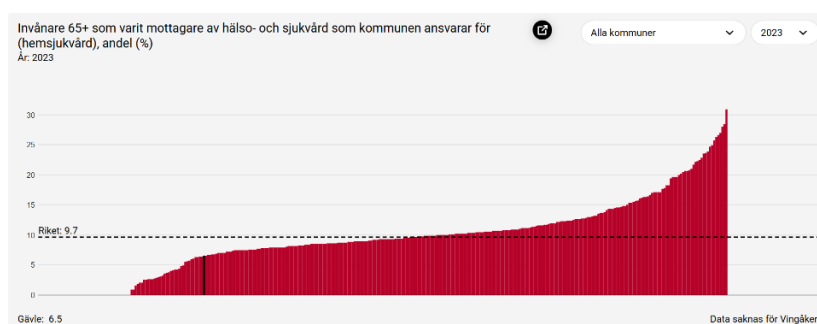
Figur 3 Antal invånare i Gävle, 2004–2024

Antalet invånare i Gävle har under 20 år ökat med ungefär 11 700 personer varav 6 000 i åldersklassen 65+. Se figur 3. Det innebär ett behov av ytterligare ca 300 boendeplatser under perioden beräknat utifrån den andel över 65 år som bott på särskilt boende. Hemtjänsten har inte ökat antalet kunder i samma takt som antalet invånare över 65 år har ökat vilket tyder på att det är färre som behöver hemtjänst idag jämfört med samma åldersgrupper för tio år sedan. Det totala antalet beviljade timmar har dock ökat något vilket tyder på att det är färre personer som behöver fler timmar hemtjänst. Det kan tilläggas att två utförare avslutades under 2024 på grund av misstänkt fusk vilket har gjort att det totala antalet timmar har legat högre än vad det faktiska behovet har varit. Det är dock svårt att bedöma exakt hur mycket tid som blivit felaktigt beviljad.

Kolada visar att Gävle har lägre andel invånare i hemsjukvården än genomsnittet i riket. Se figur 4.

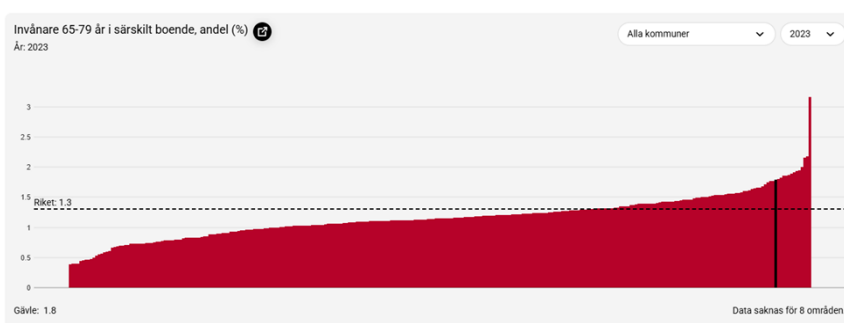
Figur 4 Andelen invånare 65+ som fått hemsjukvård jämfört med riket 2023

Även jämfört med kommunerna i länet ligger Gävle lågt. Även om Gävle är den klart största kommunen så bör förutsättningarna för arbetet med, och ansvarsfördelningen gentemot, regionen vara lika. Enligt uppgifter på samverkanswebben har Gävle haft under 2,5 % av andelen invånare över 65 år inskrivna i hemsjukvården per månad. Övriga kommuner förutom Ockelbo har legat mellan 3 och 4 %.

Andelen invånare mellan 65–79 år i särskilt boende är däremot högre än genomsnittet i riket. Se figur 5. Det skulle kunna tyda på att andra kommuner beviljar hemsjukvård i större utsträckning medan Gävle i stället har snabbare till att bevilja boende, även i yngre åldrar.

Figur 5 Andelen invånare 65–79 år i särskilt boende 2023

Antalet boendeplatser har ökat med ca 300 platser sedan 2015. Vissa av platserna har varit stängda under perioder av olika anledningar och parboenden kan göra att antalet lägenheter ser ut att vara fler än vad det är. Figur 6 nedan visar alltså inte exakt antal tillgängliga boendeplatser men ger en bild av hur antalet platser har förändrats över tid.

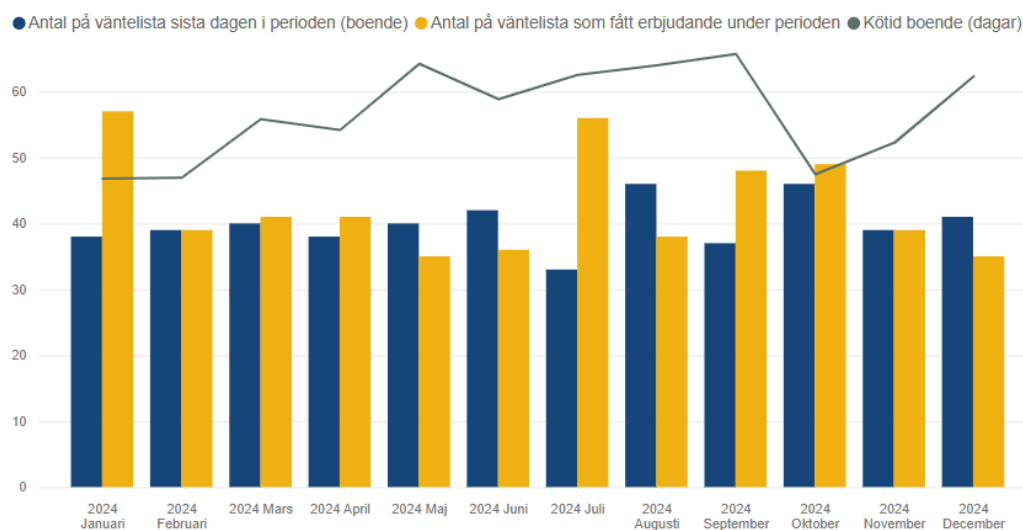
Figur 6 Antal boendeplatser per boende 2015–2025

Enhet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Attendo Muréngatan						63	92	102	103	103	103
Attendo Pukslagarvägen	8	18	22	25	56	57	57	57	56	56	56
Björkegrenska	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Extern utf Boende				1	1	1	1	1	1	1	1
Extern utf Våbo (utanför Gävle kommun)			1	2	2	4	4	3	3	3	3
Fleminggatan	57	57	57	57	57	57	57	56	56	55	55
Forellplan	123	123	123	124	124	124	124	124	124	123	123
Furugården	123	123	123	124	124	124	123	123	123	123	123
Förenade Care Vinddraget 14	66	66	68	69	67	67	67	66	67	67	67
Gävle korttidsenhet	20	20	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Gävle Strand		68	68	68	68	68	68	68	68	68	68
Hemlingborg									49	57	57

											Sid 43(149)	
Hilleborg	50	50	50	52	51	51	50	50	50	50	50	50
Humana Södra Centralgatan		81	81	88	88	88	88	88	88	88	88	88
Kristinelund	67	67	67	37								
Norlandia Sätträåsen							18	36	45	54	59	61
Selggrens	62	62	62	62	63	62	62	62	62	62	62	62
Sofia Magdalena	64	64										
Solberga	36	36	36	36	36	36	36	37	36	36	36	36
Solgårdsgatans vård- och omsorgsboende		44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44
Vallongården	97	96	97	97	98	97	97	96	96	96	96	96
Vardaga Sjätte Tvärgatan 26	54	54	54	56	54	54	54	54	55	54	54	54
Vardaga Tallåsvägen 22	40	40	40	40	40	40	40	40	40			
Vardaga Villa Vallonen			54	54	54	54	54	54	54	54	54	54
Ängslyckan	26	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Totalsumma	899	102	093	082	073	155	200	216	275	245	247	247

Välfärd Gävle har ungefär 1190 boendeplatser som är uthyrbara. Varje månad blir mellan 40 och 50 kunder beviljade vård- och omsorgsboende och ungefär lika många avlider och ett fåtal flyttar. Cirka 40 personer står i kö till en boendeplats vilket innebär att kön omsätts på ungefär en månad. Se figur 7. Då kunden har rätt att välja boende så finns möjligheten att tacka nej till erbjuden plats och kvarstå i kön vilket ökar medelväntetiden till inflytt.

Figur 7. Antal på väntelista till vård- och omsorgsboende samt kötid

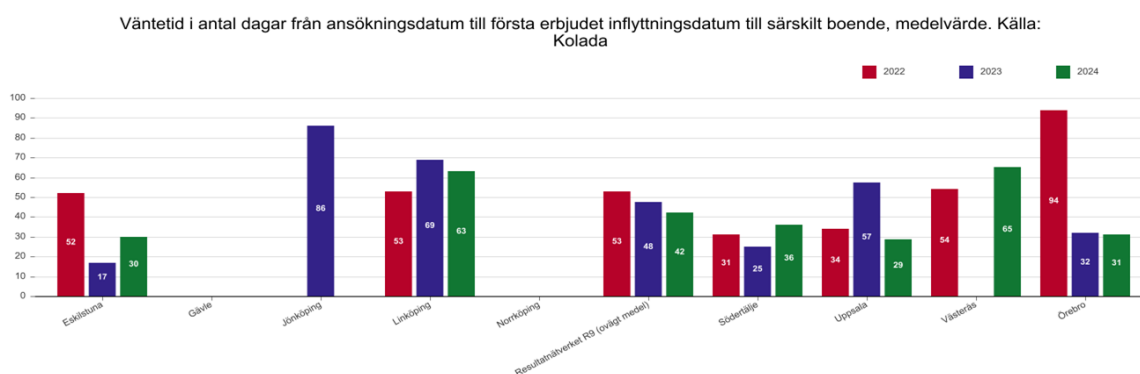

Kolada definierar väntetiden som tiden mellan ansökan om särskilt boende till första erbjudet inflyttningsdatum. Då Välfärd Gävle inte registrerar erbjudet inflyttningsdatum,

utan bestämmer ett datum tillsammans med kunden då denne tackar ja till boendet, så rapporterar Gävle inte väntetid till Kolada. De R9-kommuner som rapporterat väntetider skiljer sig ganska mycket åt både mellan åren och mellan kommunerna vilket skulle kunna tyda på att inte alla mäter på helt enhetligt sätt.

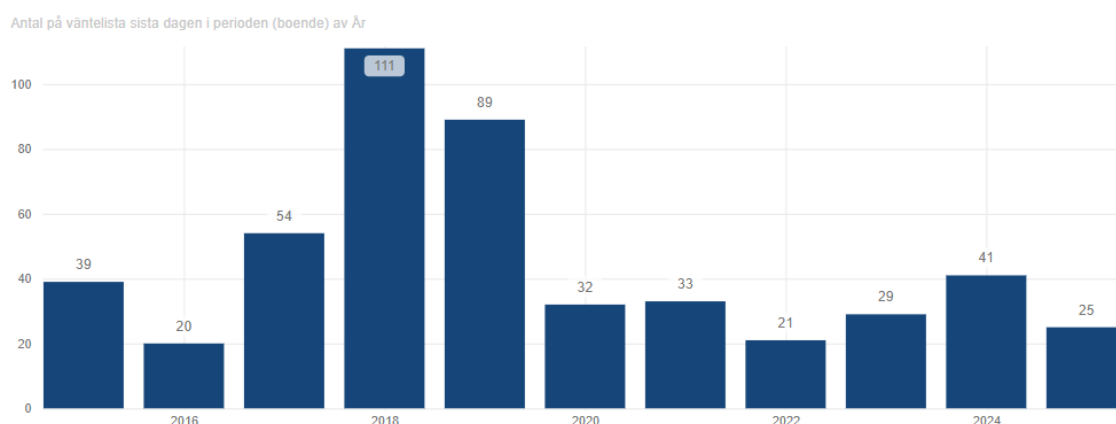
Väntetiderna bland R9-kommunerna har varierat mellan 17 och 94 dagar de senaste tre åren. Se figur 8. Väntetiden mellan ansökan och inflytt i Gävle ligger på mellan 45 och 65 dagar i genomsnitt vilket alltså mest troligt är längre än vad väntetiden skulle vara enligt Koladas definition.

Figur 8. Väntetid från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum, R9

Den genomsnittliga tiden en kund står på väntelista till vård- och omsorgsboende har legat ganska konstant från och med 2020. Före det var det ett par år då kön var längre. Covidpandemin kan ha bromsat upp viljan att flytta till boende men efterfrågan verkar inte ha ökat igen. Se figur 9.

Figur 9 Antal på väntelista till vård- och omsorgsboende 2015–2025, sista dagen i perioden

Mot bakgrund av att den genomsnittliga andelen personer över 65 år som bor i särskilt boende är lägre i riket jämfört med i Gävle så bör det finnas förutsättningar att fler personer skulle kunna bo kvar hemma längre. Det gäller dock under förutsättning att hälsostatusen inte skiljer sig nämnvärt mellan Gävles invånare och resten av riket. Att andelen över 65 år som har hemtjänst inte ökar i samma takt som befolkningsutvecklingen tyder dock också på att det är fler som klarar sig utan hemtjänst längre. Om det skulle gå att sänka andelen personer över 65 år som bor i särskilt boende med en procentenhet så motsvarar det cirka 200 platser.

Brytpunkten för när hemtjänst blir dyrare än att flytta in på särskilt boende i Gävle kommun är runt 128 beviljade hemtjänsttimmar per månad, medan de i liknande kommuner, vid 2022 års boendeplan, hade en brytpunkt redan vid 78 beviljade hemtjänsttimmar per månad. Gävles brytpunkt tar dock inte hänsyn till andra samtida insatser som kan påverka kostnaderna, till exempel hemsjukvård och dagverksamhet. Givet det ligger den faktiska brytpunkten förmodligen lägre än 128 timmar. Det finns ingen information om övriga kommuner tar hänsyn till om kunden har andra insatser utöver hemtjänst.

Jämfört med R9-kommunerna skulle Gävles väntetid till boende kunna öka något utan att sticka ut negativt. Den stora skillnaden mellan 128 timmar (brytpunkten) och 70 timmar (genomsnittligt antal hemtjänsttimmar innan flytt till boende) indikerar också att flytten till boende genererar en högre kostnad för kommunen, än om kunden skulle få hemtjänst fram till den idag gällande brytpunkten. Det bör alltså inte bli dyrare för Valfärd Gävle att öka väntetiden och därmed öka behovet av hemtjänst under en period. För att kunna konstatera det så behöver dock beräkningarna ta hänsyn till kundernas övriga insatser.

En minskning av antal boendeplatser skulle öka kön till boende eftersom utflödet från kön begränsas när platserna dras in. I diagrammet nedan antas att inflödet till kön är 40 personer per månad och antalet som avlider eller flyttar också är 40 personer. Om tio lägenheter stängs ner kommer utflödet under dessa förutsättningar att vara 30 personer och tio personer blir alltså kvar i kön. En minskning med exempelvis etthundra platser skulle öka kötiden med ungefär tre månader givet att inflödet och utflödet är konstant. En minskning med tvåhundra platser skulle öka kötiden med ungefär sex månader. Se figur 10.

Prismodeller för egen regi, LOU samt köp av plats

Egen regi

Den *budgeterade* kostnaden per plats i Välfärd Gävles boenden inom egenregin utgår från ett täthetsmått som anger hur många personal det minst måste finnas per kund. Det finns ett mått för dag (0,57 personal) och ett mått för natt (0,15 personal). Tätheten och antalet vård dygn ligger till grund för hur många årsarbetare som budgeteras för respektive boende. Boendets utformning och inriktning kan påverka täthetsmättet så beräkningen kan skilja sig något mellan boenden. Fleminggatan som är ett boende för specialdemens kräver till exempel högre personaltäthet och är därför betydligt kostsammare än övriga boenden. För att beräkna personalkostnaden adderas en viss procents sjukfrånvaro och det tillkommer vanligen kostnader för timvikarier och annan frånvaro. Dessa kostnader beräknas utifrån trend. 8 % adderas för overheadkostnader såsom chef och administrativ personal.

Priset per plats tas fram genom att dividera årsbudgeten med årsvolymen, som är antalet platser multiplicerat med antal dagar på året.

I realiteten ligger bemanningen högre än vad täthetsmättet säger och den faktiska kostnaden kan därför vara högre. I ett utredningsarbete från 2024 har kostnaden enligt tabellen i figur 11 räknats fram.

Figur 11. Dygnskostnad 2024 (utfall) för vård- och omsorgsboende i egen regi med hänsyn taget till overheadkostnader, kr/dygn

Fleminggatan	4 438 kr
Forellplan	2 329 kr
Furugården	2 324 kr
Gävle Strand	2 205 kr
Hemlingborg	2 255 kr
Hilleborg	2 230 kr
Selggrensgården	2 245 kr
Solberga	2 525 kr
Solgårdsgatan	2 450 kr
Vallongården	2 102 kr
Ängslyckan	2 259 kr

Lagen om offentlig upphandling

Välfärd Gävle har två boenden som är upphandlade enligt LOU, där kommunen äger lokaler och de flesta inventarier men externa företag driver verksamheten.

Entreprenaderna är upphandlade till fast pris och kostar 1 804 respektive 1 838 kr per dygn vilket är baserat på en beräkning där Välfärds ekonomer fördelat ut kostnader på verksamheterna för att sätta ett rimligt pris. Till detta tillkommer lokalkostnader. Om en lägenhet blir tom och inte direkt ersätts med en ny kund så betalar Välfärd Gävle 75 % av priset i upp till sju dygn.

Figur 12. Preliminär dygnskostnad exklusive lokalkostnad 2025 samt utfall 2024 inkl overhead och lokalkostnader för entreprenader, kr/dygn

	Prel dygnskost. 2025	Utfall 2024 inkl OH och lokalkost.
Forenede Care, Vinddraget 14	1 804 kr	2 243 kr
Vardaga, Sjätte Tvärgatan 26	1 838 kr	2 225 kr

Köp av plats

Det befintliga avtalet gällande köp av plats på vård- och omsorgsboende upphandlades 2019 och går ut under våren 2027. De företag som svarade på upphandlingen har lämnat anbudspris och olika boenden har alltså olika priser för sina platser. I och med det finns också en turordningslista som ska användas i de fall kunderna inte väljer boende själv. Invånarnas valfrihet har värderats väldigt högt och turordningslistan har därför i praktiken inte varit styrande.

Figur 13. Preliminär dygnskostnad 2025 för köp av plats, kr/dygn, i avropsordning

Attendo Sverige, Muréngatan	2 092 kr
Norlandia Äldreomsorg, Sätträåsen	2 272 kr
Vardaga Opalen, Villa Vallonen	2 417 kr
Attendo Sverige, Pukslagarvägen	2 417 kr
Humana Omsorg, Södra Centralgatan	2 673 kr

Behov av översyner av boenden i egen regi,

Lokaler

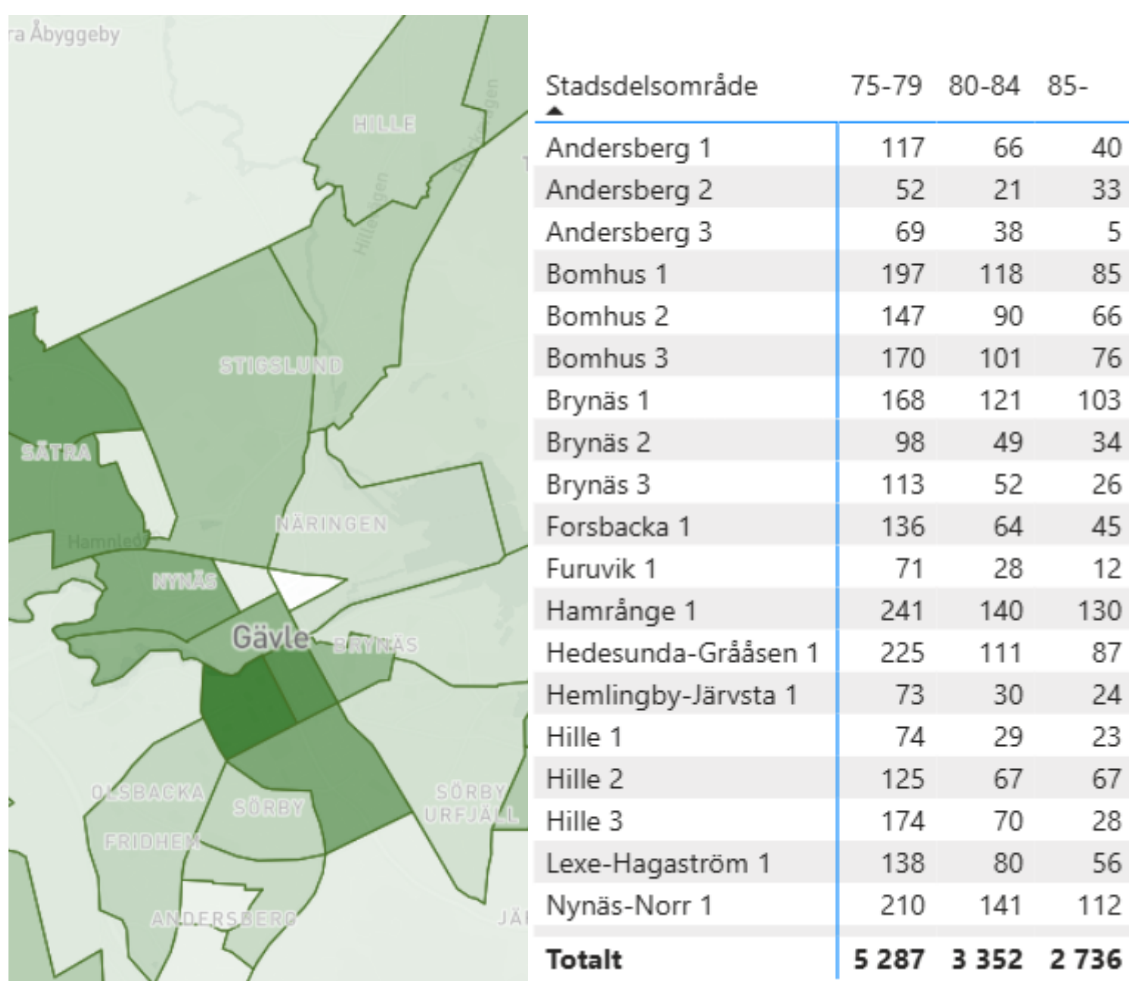
Samtliga vård- och omsorgsboenden håller bra standard och kommer inte att behöva några omfattande renoveringar inom de närmaste åren.

Framtida behov – geografiskt

Kommunen har för östra delen av Gavlehov, strax norr om Gävletravet, detaljplanenlagt för ett eventuellt vård- och omsorgsboende om 60 lägenheter. Veidekke har under 2020 tilldelats markanvisning, men har dock valt att än så länge pausa utbyggnationen på området. Med tanke på områdesfördelningen av befolkning som kan komma att få behov av vård- och omsorgsboende, så är även tomter på Nynäs, Norra Brynäs, Söder eller Näringen intressanta. Se figur 14.

Figur 14. Befolkning 75 + per stadsdelsområde. Ju mörkare grön desto fler invånare.

En extern aktör har sedan tidigare begärt en detaljplaneändring i Strömsbro, för att bygga ett vård- och omsorgsboende med 60 lägenheter. Vardaga är en extern aktör som bygger ett vård- och omsorgsboende i Hagatröm med 80 lägenheter, som planeras att stå klart 2026.

Driftentreprenader

Välfärd Gävle har ett entreprenadavtal med Vardaga (för Sjätte tvärgatan 26, Brynäs) som är förlängt till slutdatum 2025-09-30. På omvårdnadsnämndens sammanträde i februari togs beslut om förnyad entreprenadupphandling. Lokalen är inte optimal men boendet är populärt och fungerar bra.

Entreprenadavtalet med Förenade Care (Vinddraget 14, Andersberg) har förlängts med den sista optionsperioden 2024-11-01—2026-10-31. Här behöver nämnden ta ställning till om det ska göras en förnyad entreprenadupphandling, eller om Välfärd Gävle ska ta över boendet i egen regi för att få möjlighet att nyttja AB Gavlegårdarnas fastighet på ett effektivare sätt. Då kunderna är mindre benägna att söka sig till boendet i Andersberg riskerar det dock att bli ofördelaktigt att driva boendet i egen regi i nuvarande format.

Behov av boendeplatser de kommande tre till fem åren

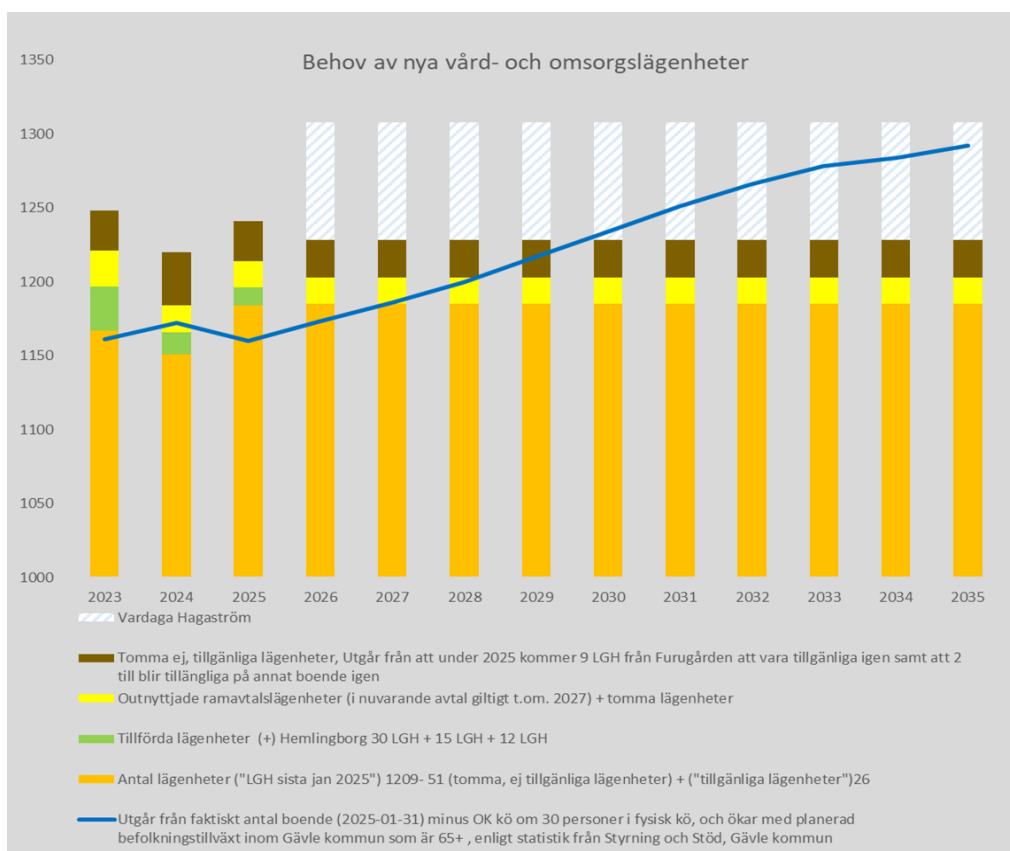
Diagrammet och prognosen nedan är hämtat från boendeplanen (2025–2029) och beskriver tillgången på vård- och omsorgsboenden i förhållande till beräknat behov från 2023 och med utblick mot 2035.

Prognosen visar idag:

- Att det under 2025 råder visst överskott på vård- och omsorgslägenheter.
- Att om andelen äldre som bor på vård- och omsorgsboende ligger fast och behovet ökar i samma takt som Gävle kommuns befolkning över 65 år så är behovet av boendeplatser tillgodosett fram till cirka 2028.

Detta är dock under förutsättning att entreprenadavtalen på Sjätte tvärgatan 26 och Vinddraget 14 upphandlas på nytt. Det finns också möjlighet att teckna ett nytt avtal om köp av plats på Vardagas nya boende i Hagaström med 80 platser som planeras att öppna under 2026.

Figur 15. Prognos för behovet av nya vård- och omsorgslägenheter.

Det finns faktorer som kan påverka det framtida behovet av vård- och omsorgsboende. Att de äldre blir alltmer teknikvana och att det tas fram fler digitala hjälpmedel kan göra att äldre kan bo kvar hemma längre. Förebyggande arbete kan också hjälpa till att minska eller flytta fram hjälpbehovet. Att vi blir friskare och lever allt längre kan också medföra att tiden på boendet blir längre även om flytten till boende senareläggs.

En satsning på förebyggande arbete kommer att göras inom ramen för den nya socialtjänstlagen och arbetet med digitalisering pågår.

Även tillgången till andra boendeformer såsom seniorboenden och trygghetsboenden kan påverka behovet av vård- och omsorgsboenden. I Gävle kommun finns fem trygghetsboenden varav två är bostadsrättsföreningar. Gavlegårdarna äger två trygghetsboenden med hyreslägenheter men har upplevt viss brist på efterfrågan. Den nulägeskartläggning som gjordes bedömde att det framför allt hade att göra med läget och att informationen om boendena inte var helt tydlig vilket lett till felaktiga förväntningar hos vissa kunder. Kontakt med andra kommunala bostadsbolag visade att de också upplevt samma sak till en början men att boendena nu var väldigt populära med högt söktryck. Beräkningar som gjordes av PWC i samband med en utvärdering av Gavlegårdarnas trygghetsboende Tickselbo har visat att denna typ av boenden skjuter upp flytten till vård- och omsorgsboende något dels tack vare att lägenheterna är tillgängliga för personer med rörelsehinder, dels den extra tryggheten i att det finns en social gemenskap på boendet¹. Enligt Boverket har 31 kommuner inrättat biståndsbedömt trygghetsboende, Linköping är en av dem. De övriga R9-kommunerna har mellan noll och sju trygghetsboenden och de flesta av dem anger i Boverkets bostadsmarknadsenkät att de har ett underskott på trygghetsbostäder i kommunen.

Nuvarande byggstandard² ställer högre krav på att alla nybyggnationer ska vara tillgänglighetsanpassade vilket innebär att det kommer att finnas ett större utbud på tillgängliga lägenheter i framtiden. Det kommer också att underlätta för många att kunna bo kvar hemma längre.

---

¹ Uppföljning av trygghetsboendet Tickselbo (PWC, 2017)

² BFS 2024:12

Ställningstagande till köp av plats

Fördelen med möjligheten att köpa enstaka boendeplatser är att det går snabbt att anpassa utbudet efter efterfrågan. Om efterfrågan minskar kan köpen av platser minska och då finns inga fasta kostnader som kvarstår. Nackdelen är att det är dyrare än boenden i egen regi och valfrihetssystemet gör att kunden har rätt att välja mellan samtliga tillgängliga boenden. Resultatet kan alltså bli att kunderna väljer de dyraste boendena och lämnar tomma lägenheter i kommunens egna boenden som då ändå står med fasta kostnader för platserna.

Det finns i nuläget ingen begränsning för hur många eller få platser Valfärd Gävle kan köpa i de externa boendena som ingår i ramavtalet. I kommande upphandling är det möjligt att förändra avtalet för att begränsa risken att boendena i egenregin har för många tomma platser samtidigt som det görs stora köp av externa platser. Det bör också finnas möjlighet att införa placeringsstopp vid upptäckta kvalitetsbrister. Om det är önskvärt går det även sätta ett fast dygnspris som alla som lämnar anbud får förhålla sig till.

Alternativ för att minska antalet platser

Minska antalet platser i egenregi

Välfärd Gävle håller på att formulera en strategi för arbetet med personer med demenssjukdom och i det arbetet har konstaterats att det kommer att finnas ett allt större behov av kompetens kring simultana diagnoser, exempelvis missbruk och demens eller intellektuell funktionsnedsättning och demens. För att slippa hamna i ett läge där externa utförare kan kräva orimliga dygnspriser för att ta emot kunder med svår BPSD så finns det en poäng i att behålla och öka kompetensen i demensomsorg inom egenregi och i stället minska antalet somatiska boendeplatser där kompenserande insatser kan ges i större utsträckning av hemtjänst och hemsjukvård i ordinärt boende. Paralleller kan dras med individ- och familjeomsorgen där samhällsutvecklingen har gjort att allt fler har så stora och komplexa behov att kommunerna tvingas köpa extremt dyr vård utan att ha någon kontroll över kvaliteten på vården.

Att stänga enstaka platser eller avdelningar i de egna boendena skulle kunna ske mer dynamiskt och orsaka mindre ingrepp i verksamheten än att stänga ett helt boende. Det skulle dock inte generera tillräckliga besparingar för att motivera den ökade belastningen på verksamheten som en neddragning innebär för både personal och kunder i och med att lokalkostnaderna skulle kvarstå. Att stänga enstaka avdelningar har dock fördelen att det möjliggör en snabb utökning om efterfrågan på boendeplatser ökar. Om det går att finna något sätt att fylla de tomma lokalerna med annan verksamhet som frigör andra lokaler som då kan sägas upp så kan det vara ett bra alternativ, helst ska dock åverkan på boendets lokaler vara begränsade för att behålla möjligheterna att använda dem för omsorgsplatser igen vid behov. Den verksamhet som flyttar in behöver också vara relativt lätt att omplacera om lokalerna måste återtas.

Det är svårare att uppskatta möjligheterna till besparingar för detta alternativ. Det beror på hur många avdelningar som kan stängas och möjligheterna att använda lokalerna till annat.

Minska entreprenaderna

Det enklaste sättet att minska antalet boendeplatser är att låta avtalet med entreprenaden på Vinddraget 14 i Andersberg löpa ut utan att göra en ny upphandling.

Boendet består av 64 lägenheter och fastigheten ägs av AB Gavlegårdarna som redan^{Sid 55(149)} har flaggat för ett större renoveringsbehov. Boendet är inte fullbelagt och det är sällan ett förstahandsval för de kunder som flyttar in. Många ställer sig på kö för att flytta till annat boende om de exempelvis blir placerade på Vinddraget efter en sjukhusvistelse.

Det är också ett alternativ att minska ner antalet platser på boendet men med risken att boendet inte skulle vara resurseffektivt i egen regi. Det är också en risk att det blir mindre attraktivt för externa företag att driva ett mindre boende om det skulle fortsätta drivas som entreprenad.

Det finns en strategisk önskan om att Valfärd inte lägger ner boendet på Vinddraget. Projektet Stadsdelslyftet i Andersberg har som mål att minska segregation och att lyfta stadsdelens rykte och verka för att det blir en attraktiv och trygg stadsdel för alla åldrar. Ett av sätten att uppnå det är att ha mycket offentlig verksamhet i området. Möjligtvis skulle boendet kunna ersättas med en annan typ av verksamhet som kan komma medborgarna till gagn, till exempel träffpunkter för äldre, för personer med psykiska funktionsnedsättningar och annat förebyggande arbete.

Det finns redan diskussioner om möjligheterna att starta en gruppboende i delar av lokalerna. Övriga lokaler skulle exempelvis kunna användas för administrativ verksamhet och/eller förebyggande verksamhet. Alternativet att kombinera vård- och omsorgsboende och gruppboende i separata delar av lokalerna behöver prövas av IVO för att veta om det är en reell möjlighet då Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2002:9 säger att gruppboenden inte bör ligga i nära anslutning till särskilda boenden för äldre.

Det kan också finnas kommunala verksamheter utanför Valfärd Gävle som kan tänkas vara intresserade av att bedriva verksamhet i lokalerna och som skulle bidra med en positiv närvaro i Andersberg, exempelvis kulturskolan eller administrativ verksamhet.

Den stora vinsten med detta alternativ är en möjlighet att kunna spara in på lokalkostnaden. Antingen genom att Valfärd Gävle kan säga upp hyresavtalet eller genom att frigöra eller säga upp andra lokaler genom omflyttning av verksamheter. Räknat på antal vårddygn och dygnskostnad så kostar Vinddraget ungefär 3 mnkr per månad.

Minska köp av plats

När ramavtalet för köp av plats går ut under 2027 kan upphandlingen begränsas till ett visst antal platser i externa boenden. Det minskar risken att stå med överkapacitet i kommunens egna boenden och ger också mer kontroll över kostnadsutvecklingen. Det går att upphandla platser till ett fast pris vilket också ger mer kostnadskontroll men att inte kunna sätta egna priser kan dämpa viljan hos externa utförare att etablera sig i Gävle kommun. Fördelen med detta alternativ är att dygnskostnaden för platser i externa boenden generellt ligger högre än dygnskostnaden för boendeplatser i egenregi. Att minska på antalet köpta platser lägger dock både mer kontroll och högre risk hos kommunen. När efterfrågan fluktuerar är det enklare att öka eller minska antalet köpta platser än att öppna eller stänga egna boenden. Avtalen måste dock vara formulerade så att kunderna inte fritt kan välja att bo hos de externa utförarna medan boendena i egenregi står tomma.

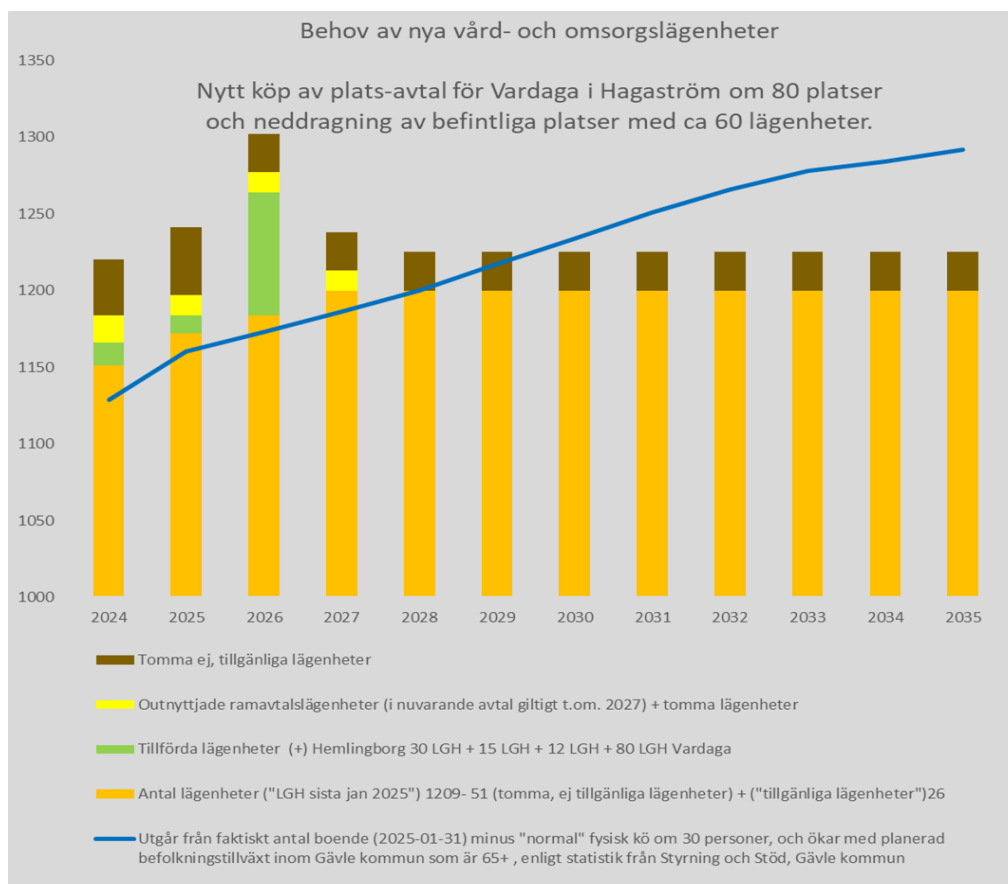
Konsekvenser för kötiden

Förenklat räknat skulle en minskning på 60 platser öka kötiden med cirka sex veckor till en total kötid på ungefär två till tre månader exklusive de som tackar nej till erbjudande om boende. Detta kan även påverkas av antalet akuta placeringar som kan stoppa upp omsättningen av köen när det inte finns lika många lediga lägenheter.

Om prognosen i boendepLANEN justeras utifrån att entreprenadavtalet på Vinddraget 14 inte upphandlas på nytt, eller att motsvarande platser dras ner inom egenregi eller köp av plats, så kommer det att vara underskott på boendeplatser och därmed lite längre kö fram till 2028, därefter blir glappet mellan tillgång och efterfrågan relativt påtagligt. Detta förutsätter också att Valfärd Gävle tecknar ett nytt avtal om köp av plats för att få tillgång även till Vardagas 80 nya boendeplatser i Hageström, annars uppstår bristen på boendeplatser redan 2027. Se figur 16. Den bruna delen av staplarna är lägenheter som är tomma men som inte är tillgängliga av någon anledning, exempelvis på grund av ombyggnation. De tas med i underlaget då det inte är en statisk mängd lägenheter. De återgår till det tillgängliga beståndet efter en period men det kommer alltid att finnas anledningar till att vissa lägenheter temporärt inte kan nyttjas.

Figur 16. Prognos för behovet av nya vård- och omsorgslägenheter utifrån avslutat entreprenadavtal. Sid 57(149)

Konsekvenser för hemtjänst och hemsjukvård

En ökning av kön till vård- och omsorgsboende innebär att kunderna kommer att behöva hemtjänst under ytterligare ca sex veckor jämfört med idag. En extern hemtjänstutförare med ca 60 kunder fakturerar drygt 18 mnkr under ett år, 1,5 mnkr per månad. Tiden innan flytten till särskilt boende kan antas vara den period då kunden behöver som mest hjälp, och kanske även vak, för att klara att bo kvar hemma så kostnaden kan bli betydligt högre än så. Därtill tillkommer kostnad för hemsjukvård och eventuella andra insatser. Om Välfärds egna boendeplatser minskar kan det innebära att sjuksköterskor och rehabpersonal som arbetar inom vård- och omsorgsboende övergår till hemsjukvården och kostnaderna fördelas endast om från särskilt boende till ordinärt boende.

Av de kunder som blev beviljade vård- och omsorgsboende under 2024 hade nästan^{Sid 58(149)} samtliga hemsjukvårdsinsatser. Grovt uppskattat hade gruppen på ca 480 personer, varav 440 tecknade ett hyreskontrakt under 2024 eller i början av 2025, ungefär 500 hembesök av hemsjukvården (endast dagtid) under en månad. Ca 300 hade trygghetslarm och ungefär 90 personer hade beslut om dagverksamhet. Värt att notera är att ungefär 100 av kunderna inte har haft någon hemtjänst. En stickprovskontroll visar att det i flera fall handlar om mer akuta flyttar på grund av långt framskriden Alzheimers, flytt från boende i annan kommun samt sjukdomsfall.

Hemtjänsten och hemsjukvården måste vara rustade för att behålla fler kunder under längre tid vilket kan kräva både personalresurser och ändrat arbetssätt. Det är framför allt de kunder som har somatiska besvär som skulle kunna bo kvar hemma längre med stöd av hemtjänst och hemsjukvård. Kunder med demens har svårare att bo ensamma någon längre tid.

Det har påbörjats ett arbete kring förändrad delegation som skulle kunna bidra positivt till möjligheten för kunderna att bo kvar hemma längre. För att ökad delegering till hemtjänsten ska fungera så skulle undersköterskans roll behöva renodlas och serviceinsatser utföras av någon annan. Förutsättningarna för ett utökat kundantal inom hemtjänst och hemsjukvård behöver inventeras grundligare.

Övriga konsekvenser

Kundernas valfrihet kan upplevas lägre om köpen av externa platser dras ner. Det motsvarar situationen att ett boende är fullt vilket kan hända även idag, men det är en större pedagogisk utmaning att förklara för kunden att denne inte får en plats trots att det finns lediga lägenheter.

Valfriheten gör också att vissa tackar nej till en erbjuden plats på vård- och omsorgsboende. Då beslutet är behovsstyrt så bör det inte vara rimligt att kunder tackar nej till erbjudanden om boende under någon längre tid. I dessa fall är det rimligt att ompröva beslutet om särskilt boende. Det bör utredas vidare i vilken omfattning kunder tackar nej, hur det påverkar valfriheten och hur det ska kommuniceras till kunderna om Valfärd Gävle väljer att gå vidare med att ompröva beslut vid nekat erbjudande.

Valfriheten i sig skulle också kunna begränsas till att endast kunna välja mellan interna^{Sid 59(149)} boenden så länge det finns lediga platser. Det skulle kunna upplevas som en försämring av medborgarna och det kräver också att kommunfullmäktige och omvårdnadsnämnden river upp sina beslut om valfrihet. Kommunfullmäktige tog beslut om kommunplan 2015-11-23 där det framgår att "Gävle under 2016 ska införa valfrihetssystem inom verksamhetsområdet vård och omsorgsboende" (dnr 15KS368). Omvårdnadsnämnden fattade därefter beslut om att införa valfrihetssystem inom Gävles vård- och omsorgsboenden 2016-03-30 (dnr 15ON174).

En neddragning av externa tjänsteköp kan också minska de resurser som behöver läggas på uppföljning av de externa utförarna. Om entreprenadavtalet avslutas är det en utförare som inte behöver följas upp alls medan en minskning av köp av plats kan innebära att samma antal utförare behöver följas upp trots att det totala antalet köpta platser är lägre.

Att minska antalet tillgängliga boendeplatser ökar risken för att kommunen behöver betala vite för att insatser inte verkställs inom rimlig tid.

Analys och slutsats

Kommunjämförelserna tyder på att det borde gå att minska andelen av invånarna över 65 år som bor på vård- och omsorgsboende. Riksgenomsnittet ligger på 3,8 % och Gävle ligger på 5,1 % 2023. För att minska behovet av boendeinsatser så skulle hemsjukvårdsinsatser och hemtjänstinsatser behöva öka. Övriga kommuner har betydligt högre andel personer som är eller har varit inskrivna i hemsjukvården vilket tyder på att de har ett lite annat arbetssätt som kan vara värt att utforska.

En minskning av boendeplatser på kort sikt skulle innebära att kötiden ökar och kunderna skulle bli kvar inom hemtjänst och hemsjukvård motsvarande tid och i motsvarande antal som de indragna boendeplatserna. En långsiktig omställning av arbetssätt inom hemtjänst och hemsjukvård som minskar behovet av boendeinsatser till rikets genomsnitt skulle minska behovet av platser med ungefär 200.

Om beslut om stängning tas behöver det säkerställas att det finns resurser att ta hand om motsvarande antal personer inom hemtjänst och hemsjukvård. Bristen på legitimerad personal och personalomsättningen ger utmaningar i hemsjukvården i dagsläget och dessa måste hanteras innan kundstocken utökas ytterligare. En

minskning av interna boendeplatser kan frigöra sjukvårdspersonal som då istället kan förstärka hemsjukvården. ^{Sid 60(149)}

Beräkningarna är ytterst osäkra och utfallet kan påverkas av många faktorer. De uppgifter som finns tyder dock på att det skulle vara möjligt att minska ner antalet boendeplatser genom att tillåta att kötiden ökar på kort sikt. På längre sikt bör ett förebyggande arbete och ett ändrat arbetssätt, där hemtjänst och hemsjukvård möjliggör att fler kan bo hemma längre, minska behovet av vård- och omsorgsboende med resultatet att kön minskar igen.

Det görs naturligtvis inte med en knapptryckning. Det påverkar kunder som behöver byta boende eller inte kan flytta in på boende när de önskar. Det påverkar boendepersonal som riskerar att bli uppsagda, det påverkar personal inom hemtjänst och hemsjukvård om inte verksamheten har kapacitet att hantera det ökade behovet.

Besparingarna som detta skulle medföra är svåra att uppskatta. Som nämnt tidigare kostar exempelvis Vinddraget cirka tre miljoner kronor varje månad och en hemtjänstutförare med ungefär 60 kunder fakturerar runt 1,5 miljoner kronor varje månad. Det är inte orimligt att anta att dessa kunder har större behov än den genomsnittliga hemtjänsttagaren så alternativkostnaden blir troligen högre än 1,5 miljoner men en besparing på en miljon kronor per månad är inte otänkbar. Omställningsarbetet kommer dock att ta tid och kan också kosta mer under en period innan besparingarna blir märkbara.

Det pågår arbete inom sektorn med att se över hälso- och sjukvårdskontorets arbetssätt och det förebyggande arbetet. Resultatet av det arbetet kommer att påverka behovet av vård- och omsorgsboende på längre sikt och den aspekten tas därför inte med i rekommendationerna nedan.

Arbetsgruppen rekommenderar följande:

- Avstå att upphandla fortsatt verksamhet på Vinddraget 14 i Andersberg.
- Ställ villkor i upphandlingen av köp av plats 2027 för att kunna begränsa externa köp om belägningsgraden i egna boenden är alltför låg, samt för att möjliggöra inköpsstopp vid eventuella kvalitetsbrister.
- Tillsätt en arbetsgrupp som tar fram förslag på verksamhet som kan bedrivas i lokalerna på Vinddraget 14 och väger det mot alternativet att helt säga upp hyresavtalet.

Beslutsärende: Revidering av
besluts- och
delegationsförteckning för
Omvårdnadsnämnden
avseende "Beslut om bistånd i
form av hjälp i hemmet"

240N428

Tjänsteskrivelse

2025-04-03

Handläggare:

Anneli Lindblom
026-17 72 49
anneli.lindblom@gavle.se

Darienummer: 24ON428

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden

Förslag till beslut

Att ställa sig bakom föreliggande förslag till komplettering av besluts- och delegationsförteckning för omvårdnadsnämnden.

Bakgrund

Det har sedan några år tillbaka varit känt att patienter fått beslut om hemsjukvård utan att de haft något behov av hjälp i hemmet. Riktlinjen är att patienter som tillhör primärvården vid inskrivningen också skrivs ut till primärvården. Ifall patienten har ett fortsatt behov av hälso- och sjukvårdsinsatser och tillika behöver hjälp i hemmet gällande den personliga omvårdnaden, så som medicindelning, så skrivs patienten in i hemsjukvården.

2022 uppmanades Omvårdnadsnämnden att fatta beslut i riktning att samtliga patienter med hemsjukvård även skulle ha en beviljad insats, hjälp i hemmet. Detta för optimerad resursanvändning av legitimerad personal med möjlighet att delegera omvårdnadsinsatser till omvårdnadspersonal.

2022 drogs slutsatsen att behovet av möjlighet att kunna delegera gick att åstadkomma genom utökad resurstilldelning till hemsjukvården. Hemsjukvården tilldelades resurser i form av statsbidrag motsvarande 6 mnkr i syfte att rekrytera undersköterskor, vilket har skett.

Då volymen av inskrivna patienter med insats läkemedelsgivning ökar har hemsjukvård under föregående år åberopat möjlighet av göra tjänsteköp genom hemtjänst. I dagsläget har varje undersköterska 30 – 50 läkemedelsgivningar under ett arbetspass. Detta påverkar arbetsbelastning och kvalitet. Det för även med sig risker i form av att läkemedelsgivning ibland förskjuts med risk för patient.

Förslag

För att underlätta utskrivningsprocessen så föreslås Omvårdnadsnämnden fatta beslut om tillägg i besluts- och delegationsförteckningen enligt följande:

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL)				
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS samt sjuksköterska*	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in. *avser insatsen medicindelning

Detta skulle möjliggöra:

- Optimerad resursanvändning legitimerad personal
- Läkemedelsgivning sker enligt beslut i TES, dvs på rätt tider.
- Omvårdnadspersonal inom hemtjänsten delegeras av sjuksköterska utifrån beslut läkemedelsgivning.
- Samplanering hemsjukvård – hemtjänst.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Vårld

Beslutsärende: Revidering av
besluts- och
delegationsförteckning för
Omvårdnadsnämnden
avseende "Beslut om vak vid
vård i livets slutskede"

24ON428

Tjänsteskrivelse

2025-04-07

Handläggare:

Anneli Lindblom
026-17 72 49
anneli.lindblom@gavle.se

Diarienummer: 24ON428

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden

Förslag till beslut

Att ställa sig bakom föreliggande förslag till komplettering av besluts- och delegationsförteckning för omvårdnadsnämnden.

Bakgrund

I samband med nätverksmöte mellan kommuner i likvärdig storlek som Gävle (Sjustadsnätverket) framkommer att i de andra kommunerna är biståndshandläggare inte involverade i bedömning och beslut om vak i livets slutskede för personer med hemtjänst. Insatsen är enligt dessa kommuner en hälso- och sjukvårdsåtgärd och ansvaret ligger hos sjuksköterska vad gäller bedömning och beslut, som i sin tur kontaktar utförare för att verkställa vaket.

Enligt Valfärd Gävles nuvarande rutin (Rutin för hantering av insatser inom hjälp i hemmet, VG-RUT-S-1208) ansvarar biståndshandläggare för att bedöma och besluta om vak, på vardagar mellan kl 8-17. Övrig tid, kvällar och helgdagar är det konsultsjuksköterska som ansvarar för att "sätta in vak".

Bedömningen av behov av vak i livets slutskede görs dock av sjuksköterska. Det ligger inte inom ramen för biståndshandläggares kompetensområde att bedöma om det föreligger behov av vak i livets slutskede. I dessa fall går biståndshandläggaren helt på sjuksköterskans bedömning och därmed utgör biståndshandläggarens roll i detta

sammanhang att vara en mellanhand mellan sjuksköterska som bedömt behov av vak och hemtjänsten som ska utföra vaket.

Nuvarande rutin medför att när behov av vak aktualiserats till biståndshandläggare behöver handläggaren inleda en onödig handlägningsprocess som inte är lämplig ur etisk synpunkt för kund som befinner sig i livets slutskede, och dennes anhöriga. Det fördröjer också processen att få till stånd ett vak, från att sjuksköterska bedömt behovet av vak i livets slutskede, till att utföraren fått uppdraget att utföra vaket.

Syfte

Syftet med nedanstående förslag är att förtydliga ansvaret vid behov av vak i livets slutskede och effektivisera hanteringen genom att involvera färre professioner samt minska onödig myndighetsutövning gentemot kund och dennes anhöriga.

Gränsdragning

Behov av vak vid tillstånd som inte beror på livets slutskede

Eventuellt behov av vak som uppstår av annan anledning, exempelvis förvirring och oro på grund av demens, bedöms och beslutas om av biståndshandläggare. Ansvar för att sätta in eller utöka insatser för akut uppkomna behov utanför biståndshandläggares arbetstid ligger hos aktuell hemtjänstutförare enligt Rutin för hantering av insatser inom hjälp i hemmet.

Vak för person boende på vård- och omsorgsboende

Enligt Uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende (VG-UPP-S-5581) ingår vak som en insats inom vård- och omsorgsboende i form av att närvara och ge stöd med de insatser som behövs i livets slutskede. Vak planeras tillsammans med kund utifrån önskemål och behov.

Välfärd Gävles Rutin för palliativ vård (VG-RUT-S-1231)

Välfärd Gävle har en rutin för palliativ vård som förtydligar kraven gällande palliativ vård i verksamheter som har ett hälso- och sjukvårdsansvar. I rutinen beskrivs att vid palliativ vård i livets slutskede ska en vårdplan upprättas som ska fungera som ett stöd i omvårdnadspersonalens omvårdnad av den enskilde. Sjuksköterska ska följa upp åtgärder och resultat i samverkan med omvårdnadspersonalen och teamet. Rutinen beskriver inte specifikt hantering av vak vid livets slutskede.

Omvärldsbevakning

Vissa kommuner har rutiner eller riktlinjer avseende vak i livets slutskede tillgängliga på sina respektive hemsidor, däribland Örebro kommun, Sundsvalls kommun, Norrköpings kommun och Borås stad. Samtliga dessa kommuner hanterar vak i livets slutskede som en hälso- och sjukvårdsåtgärd inom palliativ vård. Några kommuner har i sina rutiner/riktlinjer vägledning och stöd avseende hur vak ska hanteras och vad som ingår i arbetsuppgifterna hos sjuksköterska som bedömer vak, enhetschef som ansvarar för omvårdnadspersonal och omvårdnadspersonal som utför vak. Exempelvis Örebro kommun har utöver rutin för vak en rutin för teamsamverkan och ansvarsfördelning inom allmän palliativ vård i kommunal vård- och omsorg.

Exempel på rutiner eller riktlinjer för vak i livets slutskede hos andra kommuner

Norrköpings kommun

I Norrköping är det enhetschef i hemtjänst som i samråd med sjuksköterska som beslutar om vak. Endast legitimerad personal kan registrera vak i verksamhetssystemet (Treserva).

Av Norrköpings kommuns riktlinjer enligt SoL framgår att vak är en frivillig insats för den enskilde och föregås inte av ett myndighetsbeslut.

Sundsvalls kommun

Sundsvalls riktlinje beskriver att det är enhetschef som i samråd med sjuksköterska beslutar om "extra tillsyn eller ständigt närvarande personal" i livets slutskede under dagtid och sjuksköterska som beslutar om samma insats kvällar/helger/nätter. Dessa åtgärder ska kodas enligt Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) som används för att föra statistik över åtgärder inom hälso- och sjukvård. KVÅ-kodningen är obligatorisk att rapportera till Socialstyrelsen.

Sundsvall beskriver utförligt olika professioners (Verksamhetschef HSL och IFO, MAS, enhetschef särskilt boende/ hemtjänst/LSS, sjuksköterska/distriktsköterska och baspersonal) ansvar i samband med vak i livets slutskede.

Borås kommun

Borås kommun beskriver att rutinen gäller för patienter inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård. Om personen som behöver vak inte är inskriven ska primärvården kontakta kommunen för inskrivning i den kommunala hälso- och sjukvården.

Ansvarig sjuksköterska bedömer och initierar behov av vak, och registrerar insatsen i verksamhetssystemet som en HSL-insats. Kontakt tas med planerare i hemtjänsten

som verkställer beslutet i verksamhetssystemet. Uppföljning görs kontinuerligt, minst var tredje dag, tillsammans med enhetschef och omvårdnadspersonal. Sjuksköterska ansvarar för dokumentation. I Borås meddelar planeraren biståndshandläggare om att vak påbörjats, biståndshandläggare dokumenterar detta och säkerställer att brukaren har ett aktuellt biståndsbeslut i förhållande till den HSL-insats som pågår.

Örebro kommun

Örebro kommuns rutin beskriver att sjuksköterska ansvarar för att bedöma när vak ska sättas in, vaket är tidsbegränsat och ska utvärderas kontinuerligt, exempelvis en gång per dygn. Sjuksköterskan samtalar med närstående och frågar om de själva vill vaka eller om de vill bli kontaktade vid försämring eller dödsfall, även nattetid. Enhetschef ansvarar för att rutiner för personalplanering finns vid vak. Sjuksköterska och personal som sitter vak har kontakt i början av och slutet av varje arbetspass för avstämning och rapport.

Följder av nuvarande ordning där biståndshandläggare beslutar om vak i livets slutskede

Den nuvarande ordningen att biståndshandläggare beslutar om vak är olämplig, eftersom vak i livets slutskede är en hälso- och sjukvårdsåtgärd och bör inte handläggas som en insats enligt socialtjänstlagen. Biståndshandläggare har inte den kompetens som krävs att bedöma behovet av vak i livets slutskede, vilket leder till att biståndshandläggare endast är en administrativ mellanhand mellan sjuksköterska i hemsjukvården som bedömer behov av vak och hemtjänsten som ska utföra vaket. Handläggarens viktigaste uppgift blir att registrera insatsen i Treserva för att utföraren ska få resurser för vaket, om vak satts in på obekvämt arbetstid av sjuksköterska ska biståndshandläggaren inte registrera insatsen retroaktivt utan insatsen beviljas från den tidpunkt biståndshandläggaren utrett och fattat beslut/registrerar insats.

Ordningen att biståndshandläggare ska registrera insatsen vak medför också en onödig myndighetsutövning gentemot kund och dennes anhöriga. När behov av vak aktualiserats till biståndshandläggare från sjuksköterska måste biståndshandläggare kontakta kund eller dennes anhöriga för att ta emot en ansökan om vak, det är en förutsättning för att kunna inleda utredning enligt socialtjänstlagen. Kartläggning av behov och behovsbedömning genomförs och beslut om vak fattas. Därefter skickas ett uppdrag till utföraren som ska verkställa vaket.

Då vak alltid tidsbegränsas behöver handläggare ånyo ta ovanstående kontakter med kund eller anhöriga för att undersöka om kund fortsatt vill ansöka om vak och inleda nya utredningsprocesser och fatta beslut till dess att behov av vak upphör. Vi har haft ärenden där anhörig efter kund avlidit lämnat synpunkter om att man upplever det stressande med kontakten med biståndshandläggare, när man har så mycket andra kontakter med exempelvis hemsjukvården, palliativa teamet och hemtjänsten.

Förslag till ny hantering av vak

För att förtydliga och förenkla hanteringen av vak i livets slutskede föreslår Myndighet att vak i livets slutskede beslutas av sjuksköterska i hemsjukvården eller konsultsjuksköterska i samverkan med enhetschef och planerare i hemtjänsten, i likhet med ovanstående kommuners arbetssätt.

Registrering av vak bör förslagsvis kunna genomföras på samma sätt som Norrköpings kommun gör, där legitimerad personal registrerar vaket i Treserva och utförare verkställer insatsen.

Detta arbetssätt bör effektivisera och förkorta ledtiden i arbetsprocessen att få till stånd vak i livets slutskede, då sjuksköterska vid behov av vak direkt kontaktar utföraren, utan att involvera biståndshandläggare.

Arbetssättet innebär också en tydlighet och trygghet för kund och anhörig, att det från Valfärd Gävle endast är sjuksköterska och hemtjänstutförare som är involverade i kontakterna gällande vak i livets slutskede.

Ovanstående gäller för kund som är inskriven i hemsjukvården. Om kund som behöver vak inte är inskriven i hemsjukvården bör hälsocentralen kontakta planeringsteamet för inskrivning.

Förslaget

För att förtydliga och förenkla hanteringen av vak i livets slutskede så föreslås Omvårdnadsnämnden fatta beslut om tillägg i besluts- och delegationsförteckningen enligt följande:

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL)				
ON 2.9	Beslut om vak vid vård i livets slutskede	HSL 2017:30 SOU 1995:5 Nationellt programområde Palliativ vård	Legitimerade sjuksköterskor ~~VÅBO/HSV/LSS/Socialpsykiatri~~ i Hälso- och sjukvårdskontoret	Sjuksköterska bedömer och beslutar om vak vid vård i livets slutskede. Ett vak är tidsbegränsat och ska utvärderas kontinuerligt.

Referenser

Örebro kommun (2022-06-17). *Rutin teamsamverkan och ansvarsfördelning inom palliativ vård i kommunal vård och omsorg.* ([Rutin Teamsamverkan och ansvarsfördelning 2022-06-17.pdf \(orebro.se\)](#)).

Örebro kommun (2015-12-05). *Rutin palliativt vak.* [Rutin Palliativt vak \(orebro.se\)](#)

Sundsvalls kommun (2018-11-20). *Riktlinje, vägledning extra tillsyn eller ständigt närvarande personal.* [Riktlinje Extravak \(sundsvall.se\)](#).

Norrköpings kommun (2018-09-06). *Rutin för VAK.* [Rutin för VAK \(norrkoping.se\)](#).

Borås stad (2020-02-03). *Rutin för "Vak – vård i livets slutskede" inom hemtjänsten egen regi Vård- och äldreförvaltningen*

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

**Beslutsärende: Initiativärende
från (M) – Inför Senior Alert i
Gävle kommun**

12

250N153

Tjänsteskrivelse

2025-04-22

Handläggare:

Caroline Engberg, Martin Wagner
caroline.engberg@gavle.se
martin.wagner@gavle.se
Tfn 026 – 17 80 00

Darienummer: 25ON140

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Yttrande/svar angående: Initiativärende (M) – Inför Senior Alert i Gävle kommun

Förslag till beslut

Att initiativärendet och dess yrkande skall anses besvarat.

Bakgrund

Anders Jansson Gladh (M) väckte vid Omvårdnadsnämndens sammanträde 2025-03-27 rubricerat initiativärende framtaget av honom tillsammans med Annika Everth (M), Gun Lundberg (M) och Maj-Britt Lundgren (M) med följande yrkande:

- Att ge Valfärd Gävle i uppdrag att ansluta sig till det nationella kvalitetsregistret Senior Alert.

Omvårdnadsnämnden beslutade 2025-03-27 att ärendet tas emot och hanteras för beredning och att frågan därefter återupptas på nytt.

Sektor Valfärd yttrande efter ärendeberedning

Sektor Valfärd har berett ärendet och lämnar följande yttrande utifrån initiativärendet och dess yrkanden:

Som ett led i utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och utveckling av egenkontroller inom Hälso- och sjukvårdskontoret bedrivs sedan efter årsskiftet ett arbete att ansluta Sektor Vårld till Senior Alert under 2025. Arbetets fortskridande kommer att återrapporteras till nämnden under året, antagligen i samband med delår 2.

Förslag

Utifrån sektor Vårlds beredning av ärendet, enligt ovanstående, är förslaget att initiativärendet och dess yrkande skall anses besvarat.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

2025-03-26

Initiativärende Moderaterna– Inför Senior Alert i Gävle kommun.

I Patientsäkerhetsberättelsen 2024 förväntas ett ställningstagande kring bland annat det nationella kvalitetsregistret Senior Alert för att nå en hög patientsäkerhet där det systematiska arbetet är viktigt. Detta arbete är uppbyggt på riskanalyser, utredningar av avvikelser och egenkontroller. En lärande organisation – lära av positiva och negativa händelser. Hög patientsäkerhet förutsätter ett ständigt förbättringsarbete. I det arbetet är riskmedvetenhet, öppenhet och ett förebyggande förhållningssätt centralt.

Välfärd Gävle har gjort försök 2024 att få in rapportering från äldreboenden av vårdrelaterade infektioner, förekomst av urinkateter samt trycksår. Bara ett (1) äldreboende rapporterade. Risken är stor att äldre på boenden far illa. Så kan vi inte ha det.

Vi Moderater kräver nu att Välfärd Gävle går med i kvalitetssystemet Senior Alert. Det är ett nationellt kvalitetsregister som stödjer det förebyggande arbete för äldre personer som riskerar att falla, drabbas av undernäring, ohälsa i munnen eller trycksår. Den enskilde som möter vård och omsorg ges möjlighet till riskbedömning, förebyggande åtgärder och uppföljning.

Genom att använda Senior Alert systematiseras arbetet på individnivå. Mätning sker av vårdrelaterade infektioner och antibiotikaanvändning i särskilt boende. Metoden är evidensbaserad. Strukturerat arbete kan innebära minskade sår läkningstider och ökad livskvalitet för den enskilde samt kostnadsbesparingar. Det leder till förbättrad patientsäkerhet och minskat antal vårdskador.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att Omvårdnadsnämnden beslutar:

att ge Välfärd Gävle i uppdrag att ansluta sig till det nationella kvalitetsregistret Senior Alert.

Anders Jansson Gladh (M)
Annika Everth (M)
Gun Lundberg (M)
Maj-Britt Lundberg (M)
Ali-al Salem (M)

Beslutsärende:
Delegationsbeslut

14

25ON34

Delegationsbeslut

1. Avgiftsbeslut
Perioden 2025-03-05 – 2025-04-06 101 st
2. Sammanställning av yttrande/handlingar från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
3. Sammanställning av Lex Sarah 2024.
4. Sammanställning av informationssäkerhetsincidenter till Omvårdnadsnämnden.

**Kommande beslut:
Boendeplan för särskilt
boende för äldre 2025-2029
med utblick mot 2035**

15

24ON460

Tjänsteskrivelse

2025-04-07

Diarienummer: 24ON460

Handläggare:

Anna Åkerbris
026-17 80 00
anna.akerbris@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

Boendeplan för särskilt boende för äldre 2025 – 2029 med utblick mot 2035

Förslag till beslut

Att anta framlagt förslag till boendeplan för särskilt boende för äldre 2025 - 2029 med utblick mot 2035 utifrån nämndens ansvarsområde,

Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av särskilda boenden kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt

Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av särskilda boenden enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Välfärd Gävles boendeplan är sektorns förslag på hur beståndet av särskilda boenden för äldre ska anpassas till behovet under aktuell planeringsperiod. Dokumentet utgör också en del i kommunens övergripande budgetarbete samt planering för mark- och planberedskap. Dokumentet omfattar planering utifrån nuvarande och uppskattat behov av särskilda boenden för äldre under planeringsperioden 2025 - 2029 med utblick mot 2035.

Särskilt boende är ett samlingsnamn för de boendeformer som kommunen beviljar enligt Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Särskilt boende för äldre är det som tas upp i denna boendeplan.

Särskilt boende för äldre är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen. Kommunerna är enligt 5 kapitlet 5 § i Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) skyldiga att tillhandahålla särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd.

Andelen invånare i Gävle kommun mellan 65–79 år i särskilt boende ligger idag högre än genomsnittet i riket. Gävle kommun ligger lägre än genomsnittet inom länet vad gäller nyttjandet hemsjukvård och hemtjänsten har inte ökat antalet kunder i samma takt som antalet invånare över 65 år har ökat vilket tyder på att det är färre som behöver hemtjänst idag jämfört med samma åldersgrupper för tio år sedan.

Prognosen visar att i dagsläget är det ett visst överskott på boendeplatser och kön omsätts på ungefär en månad och att om andelen äldre som bor på vård- och omsorgsboende ligger fast och behovet ökar i samma takt som Gävle kommuns befolkning över 65 år så är behovet av boendeplatser tillgodosett fram till cirka 2028. Detta är dock under förutsättning att entreprenadavtalen på Sjätte tvärgatan 26 (redan beslutat i februari i nämnd) och Vinndraget 14 upphandlas på nytt. Det finns också möjlighet att teckna ett nytt avtal om köp av plats på Vardagas nya boende i Hagaström med 80 platser som planeras att öppna under 2026. Det finns faktorer som kan påverka det framtida behovet av vård- och omsorgsboende. Att de äldre blir alltmer teknikvana och att det tas fram fler digitala hjälpmedel kan göra att äldre kan bo kvar hemma längre. Förebyggande arbete kan också hjälpa till att minska eller flytta fram hjälpbehovet. Att vi blir friskare och lever allt längre kan också medföra att tiden på boendet blir längre, även om flytten till boende senareläggs.

En satsning på förebyggande arbete kommer att göras inom ramen för den nya socialtjänstlagen och arbetet med digitalisering pågår.

Även tillgången till andra boendeformer såsom seniorboenden och trygghetsboenden kan påverka behovet av vård- och omsorgsboenden.

Nämnden behöver väga in framkommen analys som redovisas i det separata inskickade ärendet "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser". om att - göra en översyn av hur många lägenheter kommunen behöver för att fortsatt uppfylla lagkrav och samtidigt minska på vård- och omsorgsboende.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Boendeplan för särskilt boende för äldre

2025 – 2029 med utblick mot 2035

Omvårdnadsnämnden

Dnr 24ON460, 2025-04-08

Boendeplan för särskilt boende

- för äldre

2025 - 2029 med utblick mot 2035

Omvårdnadsnämnden

Dnr 24ON460

2025-04-08

Välfärd Gävle, utveckling och stöd

Anna Åkerbris, Boendeplanerare

www.gavle.se

Innehåll

1.	Sammanfattning	4
2.	Bakgrund och definitioner	5
3.	Särskilda boenden för äldre – bestånd och nuläge	6
3.1	Vård- och omsorgsboenden	6
3.2	Vård- och omsorgsboende eller hemtjänst?	9
3.3	Avlösningvistelse för äldre SoL	11
4.	Vård- och omsorgsboenden – utgångsläge 2025.....	11
5.	Vård- och omsorgsboenden – behov och utblick mot 2035.....	12
5.1	Inriktningar på vård- och omsorgsboenden	13
5.2	Påverkande faktorer för behovet av särskilt boende	14

1. Sammanfattning

Särskilt boende är ett samlingsnamn för de boendeformer som kommunen beviljar enligt Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Särskilt boende för äldre är det som tas upp i denna boendeplan. Särskilt boende för äldre är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen. Kommunerna är enligt 5 kapitlet 5 § i Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) skyldiga att tillhandahålla särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd.

Boendeplanen visar att det finns ett litet förväntat behov av fler vård- och omsorgsboendeplatser fram till år 2035. Det finns dock ett flertal faktorer som påverkar hur stort eller litet behovet av nya vård- och omsorgsboendeplatser kommer att vara i framtiden och att behovet kan komma att förändras under perioden fram till 2035. Till exempel ett arbete med att skapa nya riktlinjer kring bedömning av boendebeslut, flera nya typer av boendelösningar, beslut i nämnd om förnyade entreprenadavtal och köp av plats, kan komma att påverka denna plan, även om antalet äldre skulle bli fler.

Välfärd Gävle har 2023–2024 öppnat ett nytt vård- och omsorgsboende i egen regi i Södra Hemlingby med 60 lägenheter.

Köp av plats-avtalen för vård och omsorgsboende har förlängts automatiskt med den sista optionsperioden på två år, till och med 2027-05-31.

Välfärd Gävle har ett entreprenadavtal med Vardaga (för Sjätte tvärgatan 26, Brynäs) som är förlängt till slutdatum 2025-09-30 och Omvårdnadsnämnden tog beslut att upphandla verksamheten på sjätte tvärgatan 26 på nytt, på sammanträdet i februari 2025.

När det gäller entreprenadavtalet med Förenade Care (Vinddraget 14, Andersberg) så har avtalet nu förlängts med den sista optionsperioden 2024-11-01—2026-10-31. Här behöver nämnden ta ställning enligt separat inskickat ärende "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser".

Det kan även finnas ett behov av att lägga fram ett förslag till Omvårdnadsnämnden om att göra en ny upphandling eller en kompletterande upphandling av köp av plats på vård- och omsorgsboende med ikraftträdande inför 2026-2027, beroende av hur ett eventuellt åtstramande av riktlinjer för beslut om vård- och omsorgsboende kommer att slå. Vardaga öppnar till exempel ett nytt vård- och omsorgsboende i Hagaström med 80 lägenheter under 2026, där Välfärd Gävle inte har något aktuellt avtal om köp av plats i dagsläget, men tillgången av de nya platserna är inklippta som ett alternativ i stapeldiagram under rubrik 5. Det kan även finnas behov att ställa villkor i ny upphandling av köp av plats (2027) för att möjliggöra begränsning av externa köp, om beläggningsgraden i egna boenden är alltför låg, samt för att möjliggöra inköpsstopp vid eventuella kvalitetsbrister.

2. Bakgrund och definitioner

Välfärd Gävles boendeplan för särskilt boenden för äldre - 2025 – 2029 med utblick mot 2035 - Omvårdnadsnämnden, behandlas och antas av Omvårdnadsnämnden utifrån nämndens ansvarsområden, se nedan;

Särskilt boende för äldre beviljas i form av *vård- och omsorgsboende* enligt 4 kap 1 § SoL och är det som tas upp i denna boendeplan. *Senior- och trygghetsbostäder* är boendeformer för äldre i det ordinarie bostadsbeståndet – dessa boendeformer ansvarar inte Omvårdnadsnämnden för.

Fortsatt arbete för att nå en ekonomi i balans

Gävle kommuns arbete för att nå en budget i balans fortsätter. I juni fattade kommunstyrelsen beslut om att ge kommundirektören i uppdrag att bedöma om nämndernas beslutade sparåtgärder är tillräckliga för att nå en budget i balans och om inte ge förslag på ytterligare åtgärder.

Vid höstens första kommunstyrelsesammanträde den 10 september 2024 återrapporterades uppdraget. Delårsrapporten visade i juni att de sparåtgärder som nämnderna fattade beslut om i slutet av 2023 och inledningen av 2024 inte räcker för att komma till rätta med det ekonomiska underskottet. Ett antal förslag till åtgärder presenterades också och kommunstyrelsen fattade beslut om att förvaltningen ska arbeta vidare med dessa. Majoriteten av områdena identifierades och lyftes fram i förvaltningens fördjupade analys som delgavs politiken i juni 2024.

Kommunstyrelsen skickar ytterligare uppdrag vidare till ansvarig nämnd för hantering och ställningstagande:

Gävle kommun beviljar boendebeslut inom vård- och omsorgsboenden, tidigare än vad flera andra kommuner gör. Omvårdnadsnämnden föreslås göra en översyn om hur många lägenheter kommunen behöver för att fortsatt uppfylla lagkrav, men samtidigt minska på vård och omsorgsboende. Se separat inskickat ärende "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser".

3. Särskilda boenden för äldre – bestånd och nuläge

3.1 Vård- och omsorgsboenden

Boenden	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31
<u>Korttidsplatser</u>	Antal LGH som finns	Tomma LGH EJ tillgängliga. (under rust etc)	Tomma LGH Tillgängliga LGH att flytta in i	Antal anmälda i EXTERN kö till respektive boende	Antal anmälda i omflyttningskö	Somatiska / Demens Antal kunder
Vallongården korttidsplats	3	1	2			0/1
Forellplan korttidsplats	3	1	2			1/0
Summa korttidsplatser	6	2	4	0	0	2
<u>Egen regi</u>						
Vallongården	93	1		7		47 / 45
Fleminggatan	55	3	2			0 / 52
Forellplan	117	8	5			55 / 57
Hilleborg	50	1		1	6	33 / 16
Selggrensgården	62			2	4	18 / 44
Furugården (varav 9 platser finsk inriktning)	123	14		1	9	62 / 47
Solberga	36		2	1		23 / 13
Ängslyckan	27	2	2	1	2	17 / 8
Gävle strand	68	3	1	2		40 / 25
Solgårdsgatan	44	1				21 / 22
Hemlingborgs VåBo	57			4	3	26 / 31

Boenden	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31	2025-01-31
Summa egen regi (ca 60 % av det totala antalet LGH)	732 Antal lgh	33 Ej tillg. lgh	12 Tillgängliga lgh	19 i köplats	24 i köplats för omflyttning	342 / 360
LOU upphandlad entreprenad	Antal LGH	Tomma LGH, ej tillgängliga	Tomma LGH Tillgängliga LGH att flytta in i	Antal anmälda i EXTERN kö till respektive boende	Antal anmälda i omflyttningskö	Somatiska / Demens Antal kunder
Sjätte Tvärgatan 26(Vardaga)	54	1	1	1		27 / 26
Vinddraget 14 (Förenade Care)	64	10	7	1		29 / 26
Summa LOU upphandlad entreprenad (ca 10 % av det totala antalet LGH)	118 Antal lgh	11 Ej tillg. lgh	8 Tillgängliga lgh	2 i köplats	0 i köplats för omflyttning	56 / 52
LOU upphandlade lägenheter (köp av plats)	Antal LGH	Tomma LGH, ej tillgängliga	Tomma LGH Tillgängliga LGH att flytta in i	Antal anmälda i EXTERN kö till respektive boende	Antal anmälda i omflyttningskö	Somatiska / Demens Antal kunder
Södra Centralgatan (Humana med total 88 lgh)	88			3		52 / 36
Pukslagarvägen (Attendo med totalt 54 lgh)	54	2	2			18 / 37
Villa Vallonen (Opalen Vård med totalt 54 lgh)	54			1	2	0 / 54
Sätträåsen (Frösunda med totalt 72 lgh)	61	5	4			21 / 29
Muréngatan (Attendo med totalt 102 lgh)	102			3	2	47 / 56
Köp enstaka platser annan kommun	0					
Summa LOU upphandlade lägenheter (ca 30 % av det totala antalet LGH)	359	7	6	7 i köplats	4 i köplats för omflyttning	145 / 210

Totalt egen regi och LOU**1209** lgh51
Ej tillg. lgh26
Tillgängliga
lgh25 fysiska
personer
i extern kö30 personer
i kö för omflyttning

543 / 622 kunder

Antal platser, här ovan, kan överskrida antalet lägenheter eftersom det förekommer parlägenheter – där en lägenhet kan husera två personer (platser). I **"Antal anmälda i EXTERN kö till respektive boende"** så kan en person ha satt sig i kö på flera boenden samtidigt. I **"Antal anmälda i omflyttningskö"** så kan en person ha satt upp sig på kö till flera olika boenden.

Den externa väntelistan för vård- och omsorgsboende är totalt 9 fysiska personer i kö på somatiska platser och 16 fysiska personer i kö för demensplatser (2025-01-31). Av dessa har 6 personer stått i kö i mer än 2 månader. 5 personer med behov av somatisk plats på vård- och omsorgsboende har tackat nej till erbjuden plats och 6 personer med behov av demensplats har tackat nej till erbjuden plats på boende (2025-01-31).

Det finns ett behov av att lägga fram ett förslag till Omvårdsnämnden om att införa ett omprövningsförbehåll om, att avböja erbjudande av vård och omsorgsplats innebär att behovet av omsorgsplats alltid omprövas.

De flesta personer i kö kommer från ordinärt boende (22), men även 3 personer står i kö från annan kommun. De boenden i egen regi som har flest personer i kö från externa kön är, i fallande ordning, Vallongården, Hemlingborg, Sellgrens gården, Gävle Strand, Hilleborg, Furugården, Solberga, Ängslyckan (januari 2025).

När det kommer till extern kö på köpta platser, inom Gävle kommun, så är Södra Centralgatan och Muréngatan populärast (januari 2025), de har båda 3 personer vardera i kö.

Det finns också en särskild kö för de kunder som redan bor på ett vård- och omsorgsboende inom Gävle kommun, men som önskar flytta till annat vård- och omsorgsboenden. Det rör sig om idag ca 30 kunder som vill byta boende av olika anledningar.

Populäraste boenden att byta till, i fallande ordning, är i dagsläget Furugården, Hilleborg, Sellgrens gården, Hemlingborg, och vad gäller externa så är Villa Vallonen och Muréngatan populärast att flytta till i dagsläget (januari 2025).

I och med det valfrihetssystem som Gävle kommun har, så kan ett önskemål om ett särskilt boendialternativ göra att väntetiden för att få en lägenhet bli lång på de populäraste boendena – annars finns det god tillgång till lägenheter och det finns ej skäl för kö om boendialternativet ej är avgörande för brukaren/kunden.

Vad gäller Furugårdens 14 tomma lägenheter (2025-01-31) så beror dessa tomma lägenheter på ett tillfälligt intagningsstopp på två demensavdelningar eftersom där är en pågående ombyggnation. Evakuering av befintliga kunder på Furugården sker tillfälligt till Hemlingborgs vård- och omsorgsboende.

Det är främst personer i enmanshushåll som söker biståndsbeslut för särskilt boende. Då och då

söker par gemensamt och bara någon enstaka gång kommer ansökan om medboende.

Det framkommer på beredningar att de som söker bistånd ofta verkligen har utrett och provat olika lösningar innan det blir aktuellt med ansökan om särskilt boende såsom; dagverksamhet, utökad hemtjänst, kontakt med hälso- och sjukvården för att höra vad som gjorts och vad mer som kan göras, och andra möjliga anpassningar i hemmet.

Att bostaden inte är tillgänglighetsanpassad är inte ett ensamt skäl att bevilja bistånd för boende och var och en har ett eget ansvar för att bo på ett tillgängligt sätt.

Information från Kolada visar att 4,6% av Gävle kommuns befolkning över 65 år bodde på vård- och omsorgsboende år 2020. År 2021 hade samma siffra ökat till 4,8% år 2022 ökade samma siffra till 5,0% och år 2023 5,1%.²

Motsvarande siffra för riket går åt annat håll med ett minskat antal personer över 65 år på särskilt boende. Där noteras att andelen invånare i Sverige som bor på särskilt boende har sjunkit från 8% 1998 och ner till 3,8 % år 2023.

I boendeplanen beräknas andelen av Gävle kommuns befolkning (65 år – w) som är boende på vård- och omsorgsboende ligga kvar på dagens procentandel och sedan endast öka i samma takt som den ökande befolkning, om inte andra åtgärder sätts in.

Se enskilt inskickat ärende "Långsiktig plan för att minska antalet boendeplatser".

² *Andel boende på vård- och omsorgsboende - Kolada nyckeltal, www.kolada.se*

3.2 Vård- och omsorgsboende eller hemtjänst?

Statistik från Kolada (från 2023) visar att Gävle kommuns befolkning över 65+ nyttjar betydligt fler timmar av hemtjänst (ca 70 timmar/hemtjänsttagare) månaden innan inflytt till vård- och omsorgsboende, än vad liknande kommuners (R9) invånare gör (55,6 timmar/hemtjänsttagare).

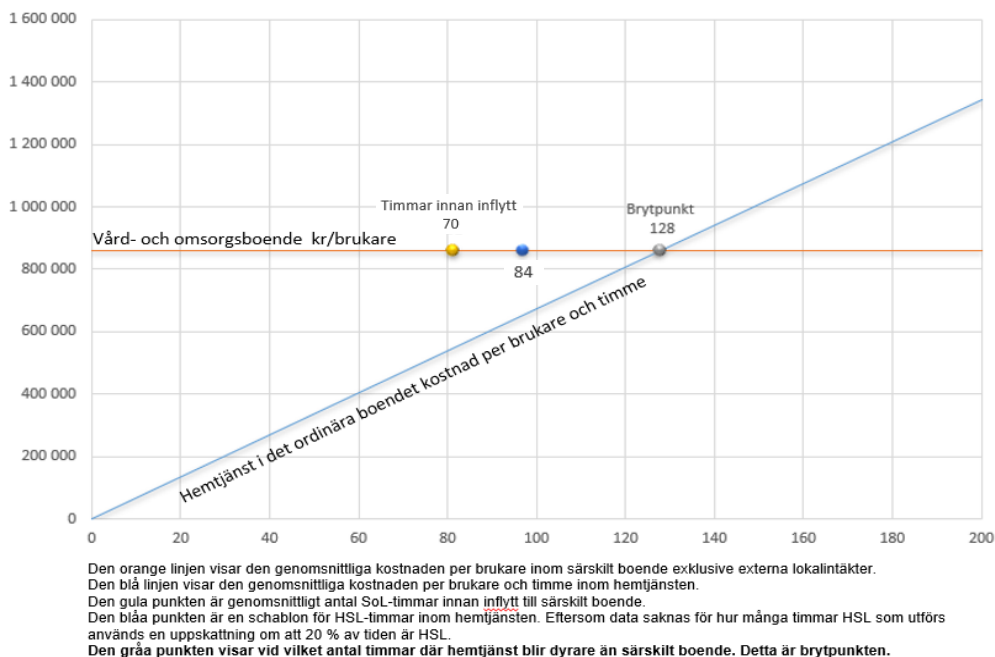
Brytpunkten för när hemtjänst blir dyrare än att flytta in på särskilt boende i Gävle kommun är 128 beviljade hemtjänsttimmar per månad, medan de i liknande kommuner, vid 2022 års boendeplan, hade en brytpunkt på redan 77,7 beviljade hemtjänsttimmar per månad.

Detta skulle kunna visa på att Gävle kommun erbjuder mer stöd och hjälp tidigare inom hemtjänsten än liknande kommuner, till ett lägre pris, vilket skulle kunna göra det möjligt för individen att bo kvar hemma något längre, eller nyttja hemtjänstservice för till exempel städning. Att brytpunkten för hemtjänst/vård- och omsorgsboende ligger på 128 timmars hemtjänst, medan det i snitt flyttas in på ett boende redan efter ca 70 timmars hemtjänst, genererar en högre kostnad

för kommunen, än om hemtjänst skulle bedrivas för individen fram till den idag gällande brytpunkten.

Diagrammet nedan visar brytpunkten (128 timmar hemtjänst) mellan hemtjänst och särskilt boende, dvs när det blir dyrare att bevilja ytterligare en hemtjänsttimme i stället för att bevilja särskilt boende.

Brytpunkt Hemtjänst Särskilt boende

Brytpunkten är ett genomsnitt för kommunen, det betyder att den kan skilja sig åt om man jämför olika hemtjänstgrupper och olika särskilda boenden i kommunen. I kostnaden för särskilt boende har lokalintäkterna räknats bort.

I Gävle kommun så har det under något år funnits lediga lägenheter inom vård- och omsorgsboende och varför kurvan i diagrammet troligtvis visar på att antal timmar av hemtjänst, innan inflytt till vård- och omsorgsboende, endast ligger på i snitt 70 timmar. Detta gör att kommunen har högre kostnader för vård- och omsorgsboende än den skulle behöva ha om fler brukare vill, känner sig trygga och har möjlighet att stanna kvar i det ordinära boendet med hemtjänst och hemsjukvård, så länge som möjligt. Andelen av timmar inom hemtjänsten i kommunen har minskat och andel boende på vård- och omsorgsboende har ökat, sett till andel av befolkningen under de senaste fem åren. Dock har det ändå inneburit en ökning av i genomsnitt 34 fler brukare varje år till hemtjänsten under dessa fem år, vilket i sin tur ger att hemtjänstbemanningen behöver utökas därefter. Detta på grund av att befolkningen över 65+ naturligt har ökat.

3.3 Avlösningstvistelse för äldre SoL

I tabellen nedan framgår antal platser för avlösningstvistelse för äldre. Dessa drivs i egen regi.

Platser för avlösningstvistelse	2021 Augusti	2022 Augusti	2023 September	2024 Augusti	2025
Villa Brynäs 1 och 2 (avlösning)	20	20	-	-	
Hemlingborg (avlösning)	-	-	20	10*	10
Totalt antal platser	20	20	20	10	10

*10 platser på avlösningstvistelse utifrån ON:s besparingsbeslut i februari 2024.

4. Vård- och omsorgsboenden – utgångsläge 2025

Attendo har under 2020 byggt 102 lägenheter på Muréngatan, där Gävle kommun 2024-08-31 använde alla lägenheter. Även Frösunda har under 2020 byggt nytt och färdigställt totalt 72 lägenheter i Sättra (Sättraåsen), där Gävle kommun 2024-08-31 använde 54 lägenheter.

I Södra Hemlingby öppnade Valfärd Gävle ett nytt vård- och omsorgsboende (Hemlingborgs vård- och omsorgsboende) för inflyttning hösten 2023.

Avlösningstvistelsen har flyttat till Hemlingborg från Bergmästaren, initialt med 20 platser, men efter att ett beslut i Omvårdnadsnämnden februari 2024 verkställts, ska det nu bli 10 platser.

Vård- och omsorgsboendet på Tallåsvägen 22 med 40 lägenheter, som drevs på entreprenad av Vardaga, avvecklades till september 2023, på grund av det rådande överskottet av vård- och omsorgslägenheter inom Gävle kommun, samt att boendet i sin nuvarande form inte har den standard vi idag ställer krav på vid upphandling

Kommunen har för östra delen av Gavlehov, strax norr om Gävletravet, detaljplanenlagt för ett eventuellt vård- och omsorgsboende om 60 lägenheter. Med tanke på områdesfördelningen av befolkning som kan komma att få behov av vård- och omsorgsboende, så är tomter för ändamålet på Nynäs, Norra Brynäs, Söder eller Näringen även intressanta.

En extern aktör har sedan tidigare begärt en detaljplaneändring i Strömsbro, för att bygga ett vård- och omsorgsboende med 60 lägenheter. Vardaga är en extern aktör som planerar att öppna ett nytt ett vård- och omsorgsboende i Hagaström med 80 lägenheter, under 2026.

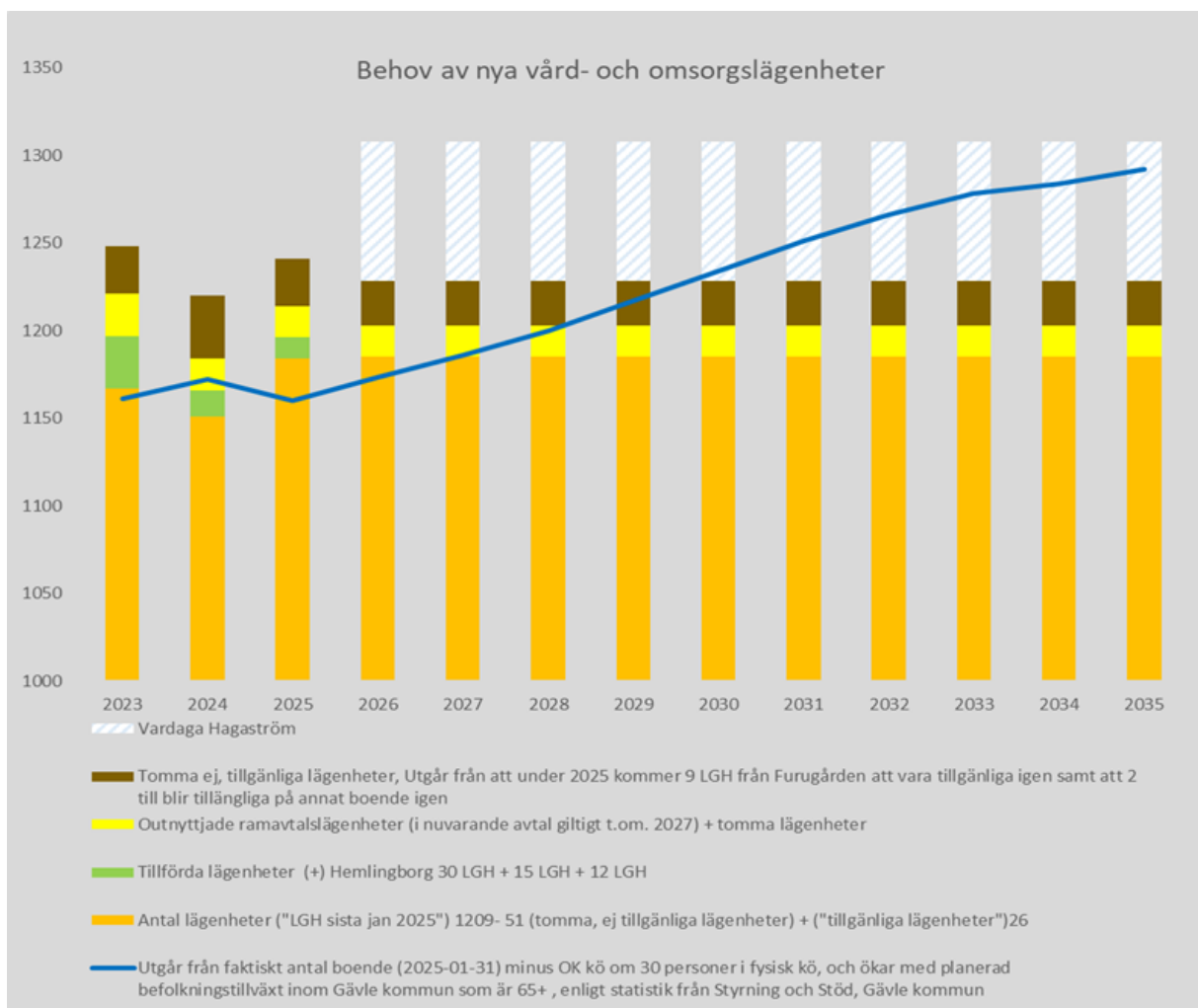
5. Vård- och omsorgsboenden – behov och utblick mot 2035

Diagrammet nedan beskriver tillgången på vård- och omsorgsboenden i förhållande till beräknat behov från 2023 och med utblick mot 2035.

Prognosen visar:

- I dagsläget är det ett visst överskott på boendeplatser och kön omsätts på ungefär en månad.
- Att om andelen äldre som bor på vård- och omsorgsboende ligger fast och behovet ökar i samma takt som Gävle kommuns befolkning över 65 år så är behovet av boendeplatser tillgodosett fram till cirka 2028.

Detta är dock under förutsättning att entreprenadavtalen på Sjätte tvärgatan 26 (redan beslutat) och Vinddraget 14 upphandlas på nytt. Det finns också möjlighet att teckna ett nytt avtal om köp av plats på Vardagas nya boende i Hagaström med 80 platser som planeras att öppna under 2026.

5.1 Inriktningar på vård- och omsorgsboenden

Välfärd Gävle håller på att formulera en strategi för arbetet med personer med demenssjukdom och i det arbetet har konstaterats att det kommer att finnas ett allt större behov av kompetens kring simultana diagnoser, exempelvis missbruk och demens eller intellektuell funktionsnedsättning och demens. Tyngdpunkten kan komma att ligga på behovet av demensplatser framöver, om fler somatiska kunder, i stället för ett boendebeslut, kan nyttja mer hemsjukvård.

Det kommer även framåt finnas behov för olika sorters profilboenden eller boenden med inriktning på särskilda enheter såsom äldrepsykiatri och ett ökat behov av språk och kulturinriktning, utifrån en förändrad befolkningsstruktur, med högre andel äldre som är utlandsfödda. Det kommer att vara särskilt viktigt att få tillgång till äldreomsorg på modersmålet för äldre som drabbats av en stroke eller en kognitiv nedsättning och därför förlorat språk de lärt sig i vuxen ålder.

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom konstateras att personcentrerad vård bland annat innebär att vården och omsorgen särskilt ska beakta behov relaterade till att personer har annan kulturell och språklig bakgrund.

5.2 Påverkande faktorer för behovet av särskilt boende

Enligt Socialstyrelsen beräknas medellivslängden, fram till år 2070, öka till drygt 89 år för kvinnor och drygt 87 år för män.

Medellivslängden för kvinnor år 2021 var 84,8 år, vilket är en ökning av 0,5 år jämfört med år 2020.

Männens medellivslängd var år 2021 81,2 år, vilket är en ökning med 0,6 år mot år 2020.

De flesta av dessa år levs numera med god hälsa och utan funktionsnedsättning. De som ändå har ett eller flera kroniska besvär, kan idag i större utsträckning få hjälp med att lindra dessa och få stöd för att klara vardagen.

Studier utförda under 2021 av Juni Strategi ³ och Evidensgruppen ⁴ visar på att det endast är 5% av seniorerna (65+) som är flyttningsbenägna när det kommer till olika typer av särskilda boendeformer anpassade för målgruppen – de ser sig inte som seniorer. Det är en kort period, precis vid tid för pension, som de är mest flyttningsbenägna.

Seniorer i alla åldrar, skattar sitt nuvarande ordinära boende mycket högt i studien och vill bo kvar hemma så länge som möjligt.

Kommunen tillhandahåller i dag bostadsanpassning, hemtjänst, digital hemtjänst och hemsjukvård i det ordinära boendet, vilket också gör att senioren känner sig trygg hemma. Om den yngre senioren ska lockas att flytta från sitt hus, så var bostadsrätter, där senioren själv kan påverka boendekostnaden genom att välja en brf med låg månadskostnad det mest attraktiva – ej nybyggda hyresrätter eftersom det oftast innebär hög hyra.

Denna utveckling gör att vi trots fler antal äldre åren framöver, kan få ett minskat behov av fler lägenheter i just vård- och omsorgsboenden (men även trygghetsboenden och liknande hyreslägenheter) också beroende på i vilken utsträckning och omfattning som kommunen är villiga att utöva hemtjänst/hemsjukvård framöver.

Kommunen kommer behöva se över hur man ska utforma samhällsplaneringen inklusive omsorgen, med utgångspunkt från att kommunen självklart stödjer de som vill flytta till särskilda boenden och andra boendeformer för äldre målgrupp - men att fokus framöver bör ligga på de kvarboende, enligt kvarboendepincipen, och lösningar för denna grupp, enligt studierna och Valfärd Gävles egen långsiktiga planering.

I studierna såg man också att informationen kring olika alternativ och lösningar kring boendesituationen till denna målgrupp behöver förtydligas, informeras och erbjudas på ett helt annat sätt än vad man hittills gjort.

Med en ökad utbyggnad/ombyggnad till välanpassade och funktionellt utformade bostadsrätter, utveckling enligt studierna som nämns ovan, samt att Gävle bygger ut i mindre takt/utsträckning än planerat, att de äldre blir alltmer teknikvana och att det tas fram fler digitala hjälpmedel kan göra att äldre kan bo kvar hemma längre och på så vis påverka det framtida behovet av vård- och omsorgsboende. Förebyggande arbete kan också hjälpa till att minska eller flytta fram hjälpbehovet. Att vi blir friskare och lever allt längre kan också medföra att tiden på boendet blir längre även om flytten till boende senareläggs.

En satsning på förebyggande arbete kommer att göras inom ramen för den nya socialtjänstlagen och arbetet med digitalisering pågår.

Om kraven som behöver uppnås, för att få ett beslut om vård- och omsorgsboende skärps, bidrar även detta till ett minskat behov av lägenheter.

En god tillgång på avlösning/vistelse, avlösning i hemmet och dagverksamhet för de med behov, spelar också en stor roll i behovsutvecklingen, då man i större utsträckning kan bo kvar hemma med dessa åtgärder, i stället för att flytta in på ett boende.

Den snabba takten på tidigare utbyggnad av privata aktörer gjorde att en överkapacitet uppstod på kort sikt. Aktörerna var väl medvetna om risken och kalkylerade med att vissa delar står tomma tills behovet och efterfrågan är i balans (eller hitta annan användning).

När en kommun har en överkapacitet av lägenheter inom vård- och omsorgsboende finns en tendens att en överströmning av brukare kan ske från närliggande kommuner. Detta kan medföra en kostnadsökning för den kommun som för tillfället har en överkapacitet. Kostnadsansvaret för medborgare som utifrån detta väljer att skriva sig i annan kommun bör regleras i överenskommelser mellan kommunerna. Valfärd Gävle har initierat ett sådant arbete, men ingen överenskommelse är ännu tecknad.

Kommunen arbetar aktivt med att skapa en mark- och planberedskap, för bland annat särskilda boendeformer, i de nya områden och stadsutvecklingsprojekt som skall detaljplanläggas, bland annat i Gävles centrala delar.

Utifrån befolkningsprognosen från 2022, för 2035, beräknas behovet av vård- och omsorgsplatser vara störst i Gävles centrala delar, Stigslund/Strömsbro/Hille/Hamrånge och i Nynäs. Detta utifrån var äldre befolkningen kan förväntas vara som störst. Detta kan också vara vilseledande då anhöriga kan föredra ett boende som i stället ligger nära den anhörigas bostad/arbete och inte ett vård- och omsorgsboende i närheten av vart den äldre bor idag.

Utredningen som Valfärd utfört kring "Förslag till hantering av framtida fördelning av boenden i egen regi och privata utförare", togs emot av Omvårdnadsnämnden 2024-06-19.

³ Förstudie om Skånes åldrande befolkning kopplat till bostäder och framtidens vård och omsorg - september 2021, Uppdragsgivare: Region Skåne i samarbete med Lunds kommun, Utgiven av Region Skåne 2021. Uppdragsteam: Madeleine Eneskjöld, Juni strategi Mona Kjellberg, Juni strategi Klara Palmberg Broryd, Broryd Industrier Johanna Holm, LINK Arkitektur

⁴ "Bostadsmarknaden för äldre – rörlighet, preferenser och betalningsvilja", Juni Strategi - rapporten är framtagen av Evidens på uppdrag av ett flertal samhällsbyggnadsaktörer. Underliggande analyser har genomförts av ett team av konsulter på Evidens i form av Rikard Berg von Linde, Elin Davidsson, Viktoria Bernow, Katarina Wallin och Ted Lindqvist. Enkätundersökningen har genomförts av Alf Brydolf Berg, Evimetrix AB.

Kommande beslut: Revidering
av verksamhetsplan 2025 för
Omvårdnadsnämnden till
kommunplan 2025 med
utblick 2026-2028

16

24ON497

Tjänsteskrivelse

2025-04-16

Diarienummer: 24ON497

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

Revidering av verksamhetsplan 2025 för Omvårdnadsnämnden till kommunplan 2025 med utblick 2026-2028

Förslag till beslut

Att anta revidering av verksamhetsplan 2025 för Omvårdnadsnämnden till kommunplan 2025 med utblick 2026-2028.

Kommunfullmäktigenivå: Stark finansiell ställning

Nämndens målnedbrytning: Omvårdnadsnämnden ska ha en ekonomi i balans med långsiktig hållbarhet

Beskrivning

Nämnden behöver ställa om till en långsiktig hållbar ekonomi. För att hantera de senaste årens aggregerade underskott samt framtidens utmaningar behöver nämnden fortsätta sitt omställningsarbete.

För att kunna följa den ekonomiska utvecklingen är jämförelser med andra kommuner centralt för att se om kostnadsnivåerna är rimliga. Kostnadsnivån ska i sak följas genom jämförelser med R9-kommuner (R9-kommuner är jämförbara kommuner med Gävle enligt Koladas definition) i relevanta delar. Målsättningen ska vara att kostnadsnivån för nämndens verksamhet i utvalda delar ska vara i nivå med R9-kommuner.

Data för R9-jämförelser publiceras av Kolada en gång per år och avser då föregående år (2024 års värden publiceras under 2025). Det finns alltså en eftersläpning i rapportering av Koladadata vilket är en brist då det omställningsarbete och de besparingar som genomförs inte fångas in i sin helhet då dessa sker fortlöpande. Det finns därmed ett behov att utöver nämnda R9-jämförelsedata följa andra relevanta mått under året som visar mer aktuell riktning i det ekonomiska omställningsarbetet.

Indikator	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv	Minska	-	-	-
Kostnad ordinärt boende äldreomsorg, kr/inv	Minska	-	-	-

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Informationsärende: Rapport
om ej verkställda beslut enligt
socialtjänstlagen, kvartal 1, år
2025

21

25ON149

Tjänsteskrivelse

2025-04-09

Diarienummer: 25ON149

Handläggare:

Katarina Pettersson Södergren
026-17 80 00
katarina.pettersson_sodergren@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 1, år 2025

Omvårdnadsnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömmande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Insats vård- och omsorgsboenden

I rapporteringen för kvartal 1, år 2025 har 4 ärenden rapporterats.

2 ärenden har återrapporterats, beslut som avslutas då kund flyttat in på vård och omsorgsboende under rapporteringsperioden.

2 ärenden rapporteras icke verkställda på grund av att kunden enbart önskar ett specifikt boende och har därmed tackat nej till erbjuden insats.

Ej verkställda beslut för bistånd enligt socialtjänstlagen - för kunder över 65 år, Välfärd Gävle

Kvarta I	Typ av bistånd	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
1(2025)	Vård och omsorgsboende	1

Ej verkställda beslut för bistånd enligt socialtjänstlagen - för kunder under 65 år, Välfärd Gävle

Kvarta I	Typ av bistånd	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
1(2025)	Vård och omsorgsboende	1

Insats dagverksamhet

I rapporteringen för kvartal 1, 2025 har 1 ärenden rapporterats in som icke verkställt avseende insatsen dagverksamhet, på grund av att kunden har varit svår att komma i kontakt med. Kontakt är nu tagen.

Biståndshandläggare beviljar antal dagar på dagverksamheten utifrån kundens behov och i rapporten framkommer inte om kunderna fått samtliga dagar beviljade utan enbart att insatsen är verkställd.

Insats avlösningvistelse

I rapporteringen för kvartal 1, 2025 har 8 ärenden rapporterats.

2 ärenden har återrapporterats, beslut som avslutas utan verkställande under rapporteringsperioden då kund sagt ifrån sig insatsen på egen begäran.

6 ärenden rapporteras icke verkställda på grund av att kunden tackat nej till erbjuden insats.

Biståndshandläggare beviljar antal dagar på avlösningsvistelsen utifrån kundens behov och i rapporten framkommer inte om kunderna fått samtliga dagar beviljade utan enbart att insatsen åter är verkställd.

Utdömande av särskild avgift

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att en insats inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten enligt 16 kap 6 a § Socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Kommentar

Det finns i dagsläget inga aktuella ärenden om utdömande av särskild avgift.

Informationsärende: Anmälningsärenden

22

Sammanträdesdatum 2025-03-31

§ 11 Avsägelse samt fyllnadsval 2025

Diarienummer: 25KS1

Expedieras till:

Berörda

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsägelse och utse:

Seppo Laine (V) till ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Pettersson (V)

Paula Larsson (M) till ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden efter Mikael Hillman (M)

Nuvarande ersättare Mikael Brodin (M) till ledamot i Gästrike Återvinnares förbundsledning efter Mikael Hillman (M)

Petri Ekorre (M) till ersättare i Gästrike Återvinnares förbundsledning efter Mikael Brodin (M)

Susanne Blomdahl (C) till ledamot i Gävle Hamn AB efter Urban Sjölander (C)

William Lund (KD) till ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Andersson (KD)

Leena Edholm (S) till Nämndeman i Gävle Tingsrätt efter Claes-Håkan Jansson (S)

Tomas Djurhed (KD) till ledamot i Kultur- och fritidsnämnden efter Victoria Almqvist (KD)

Jessica Koivogui (KD) till ersättare i Omvårdnadsnämnden efter Matilda Elmebo (KD)

Eva Enmarker till ersättare i kommunstyrelsen efter Paula Larsson (M)

Christian Gruffman (M) till ersättare Utbildningsnämnden efter Jonas Owén (M)

Kommunfullmäktige

Sid 02(349)

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Johan Hedqvist till suppleant i Bomhus Energi AB efter Torbjörn Wiktorén.

att föreslå kommunfullmäktige att bordlägga följande val:

Ledamot i Gavlefastigheter AB efter Niclas Janelöv (SD)

Ersättare i Kommunstyrelsen efter Niclas Janelöv (SD)

Ledamot i Jävsnämnden efter Urban Sjölander (C)

att beslutet omedelbart justeras.

Ärendebeskrivning

Följande valärenden är bordlagda sedan kommunfullmäktige 2025-02-17:

Stefan Pettersson (V) ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden

Niclas Janelöv (SD) ersättare i kommunstyrelsen och ledamot i Gavlefastigheter AB

Följande förtroendevalda har avsagt sig uppdragen:

Mikael Hillman (M) ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden samt ledamot i

Gästrike Återvinnares förbundsdirektion.

Urban Sjölander (C) ledamot i Gävle Hamn AB samt ledamot i Jävsnämnden

Jonas Owén (M) ersättare Utbildningsnämnden

Paula Larsson (M) ersättare i kommunstyrelsen

Stefan Andersson (KD) ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden

Claes-Håkan Jansson (S) Nämndeman i Gävle Tingsrätt

Victoria Almqvist (KD) ledamot i Kultur-och fritidsnämnden

Matilda Elmebo (KD) ersättare i Omvårdnadsnämnden

Kommunfullmäktige

Sid 09(349)

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Inlägg i ärendet

Daniel Olsson (S) och EvaMarja Andersson (M).

Yrkanden

Daniel Olsson (S) yrkar bifall till valberedningens förslag.

EvaMarja Andersson (M) nominerar Eva Enmarker (M) till ersättare i kommunstyrelsen samt Christian Gruffman (M) till ersättare i Utbildningsnämnden.

Handlingar i ärendet

- Protokoll valberedning 25-03-28, dnr 612604

Sammanträdesdatum 2025-03-31

§ 11 Avsägelse samt fyllnadsval 2025

Diarienummer: 25KS1

Expedieras till:

Berörda

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsägelse och utse:

Seppo Laine (V) till ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Pettersson (V)

Paula Larsson (M) till ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden efter Mikael Hillman (M)

Nuvarande ersättare Mikael Brodin (M) till ledamot i Gästrike Återvinnares förbundsledning efter Mikael Hillman (M)

Petri Ekorre (M) till ersättare i Gästrike Återvinnares förbundsledning efter Mikael Brodin (M)

Susanne Blomdahl (C) till ledamot i Gävle Hamn AB efter Urban Sjölander (C)

William Lund (KD) till ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Andersson (KD)

Leena Edholm (S) till Nämndeman i Gävle Tingsrätt efter Claes-Håkan Jansson (S)

Tomas Djurhed (KD) till ledamot i Kultur- och fritidsnämnden efter Victoria Almqvist (KD)

Jessica Koivogui (KD) till ersättare i Omvårdnadsnämnden efter Matilda Elmebo (KD)

Eva Enmarker till ersättare i kommunstyrelsen efter Paula Larsson (M)

Christian Gruffman (M) till ersättare Utbildningsnämnden efter Jonas Owén (M)

Kommunfullmäktige

Sid 2(349)

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Johan Hedqvist till suppleant i Bomhus Energi AB efter Torbjörn Wiktorén.

att föreslå kommunfullmäktige att bordlägga följande val:

Ledamot i Gavlefastigheter AB efter Niclas Janelöv (SD)

Ersättare i Kommunstyrelsen efter Niclas Janelöv (SD)

Ledamot i Jävsnämnden efter Urban Sjölander (C)

att beslutet omedelbart justeras.

Ärendebeskrivning

Följande valärenden är bordlagda sedan kommunfullmäktige 2025-02-17:

Stefan Pettersson (V) ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden

Niclas Janelöv (SD) ersättare i kommunstyrelsen och ledamot i Gavlefastigheter AB

Följande förtroendevalda har avsagt sig uppdragen:

Mikael Hillman (M) ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden samt ledamot i

Gästrike Återvinnares förbundsdirektion.

Urban Sjölander (C) ledamot i Gävle Hamn AB samt ledamot i Jävsnämnden

Jonas Owén (M) ersättare Utbildningsnämnden

Paula Larsson (M) ersättare i kommunstyrelsen

Stefan Andersson (KD) ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden

Claes-Håkan Jansson (S) Nämndeman i Gävle Tingsrätt

Victoria Almqvist (KD) ledamot i Kultur-och fritidsnämnden

Matilda Elmebo (KD) ersättare i Omvårdnadsnämnden

Kommunfullmäktige

Sid 2(349)

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Inlägg i ärendet

Daniel Olsson (S) och EvaMarja Andersson (M).

Yrkanden

Daniel Olsson (S) yrkar bifall till valberedningens förslag.

EvaMarja Andersson (M) nominerar Eva Enmarker (M) till ersättare i kommunstyrelsen samt Christian Gruffman (M) till ersättare i Utbildningsnämnden.

Handlingar i ärendet

- Protokoll valberedning 25-03-28, dnr 612604

Kommunfullmäktige

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-03-31

Tid: kl. 09:00-17:00

Plats: Stadshusets Spegelsal

Paragrafer: §11

Sekreterare: Anders Selander

Ordförande: Per-Åke Fredriksson (L)

Justerare: Emelie Lejon (MP) Wanja Delén (SD)

Protokollet är digitalt justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla.

Protokollets förvaringsplats: Styrning och stöd/Diariet

Sammanträdesdatum 2025-03-31

§ 11 Avsägelse samt fyllnadsval 2025

Diarienummer: 25KS1

Expedieras till:
Berörda

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsägelse och utse:

Seppo Laine (V) till ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Pettersson (V)

Paula Larsson (M) till ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden efter Mikael Hillman (M)

Nuvarande ersättare Mikael Brodin (M) till ledamot i Gästrike Återvinnarens förbundsledning efter Mikael Hillman (M)

Petri Ekorre (M) till ersättare i Gästrike Återvinnarens förbundsledning efter Mikael Brodin (M)

Susanne Blomdahl (C) till ledamot i Gävle Hamn AB efter Urban Sjölander (C)

William Lund (KD) till ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden efter Stefan Andersson (KD)

Leena Edholm (S) till Nämndeman i Gävle Tingsrätt efter Claes-Håkan Jansson (S)

Tomas Djurhed (KD) till ledamot i Kultur- och fritidsnämnden efter Victoria Almqvist (KD)

Jessica Koivogui (KD) till ersättare i Omvårdnadsnämnden efter Matilda Elmebo (KD)

Eva Enmarker till ersättare i kommunstyrelsen efter Paula Larsson (M)

Christian Gruffman (M) till ersättare Utbildningsnämnden efter Jonas Owén (M)

Johan Hedqvist till suppleant i Bomhus Energi AB efter Torbjörn Wiktorén.

att föreslå kommunfullmäktige att bordlägga följande val:

Ledamot i Gävlefastigheter AB efter Niclas Janelöv (SD)

Kommunfullmäktige

Sida 5(49)

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Ersättare i Kommunstyrelsen efter Niclas Janelöv (SD)

Ledamot i Jävsnämnden efter Urban Sjölander (C)

att beslutet omedelbart justeras.

Ärendebeskrivning

Följande valärenden är bordlagda sedan kommunfullmäktige 2025-02-17:

Stefan Pettersson (V) ledamot i Samhällsbyggnadsnämnden

Niclas Janelöv (SD) ersättare i kommunstyrelsen och ledamot i Gävlefastigheter AB

Följande förtroendevalda har av sagt sig uppdragen:

Mikael Hillman (M) ledamot/2:e vice ordförande i Utbildningsnämnden samt ledamot i Gästrikre Återvinnarens förbundsledning.

Urban Sjölander (C) ledamot i Gävle Hamn AB samt ledamot i Jävsnämnden

Jonas Owén (M) ersättare Utbildningsnämnden

Paula Larsson (M) ersättare i kommunstyrelsen

Stefan Andersson (KD) ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden

Claes-Håkan Jansson (S) Nämndeman i Gävle Tingsrätt

Victoria Almqvist (KD) ledamot i Kultur-och fritidsnämnden

Matilda Elmebo (KD) ersättare i Omvårdnadsnämnden

Inlägg i ärendet

Daniel Olsson (S) och EvaMarja Andersson (M).

Yrkanden

Daniel Olsson (S) yrkar bifall till valberedningens förslag.

EvaMarja Andersson (M) nominerar Eva Enmarker (M) till ersättare i kommunstyrelsen samt Christian Gruffman (M) till ersättare i Utbildningsnämnden.

Sammanträdesdatum 2025-03-31

Handlingar i ärendet

- Protokoll valberedning 25-03-28, dnr 612604

Signering

Sid 117(149)

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: PER-ÅKE FREDRIKSSON

Datum: 2025-03-31 11:50

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9119EB48680F8349600B0479614DAE261FF6A186C1B0645FBB6DACDB5E9A37B2

Namn: Emelie Carlson Lejon

Datum: 2025-03-31 11:51

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9119EB48680F8349600B0479614DAE261FF6A186C1B0645FBB6DACDB5E9A37B2

Namn: My Wanja Christina Delén

Datum: 2025-03-31 12:01

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9119EB48680F8349600B0479614DAE261FF6A186C1B0645FBB6DACDB5E9A37B2

Namn: Anders Selander

Datum: 2025-03-31 11:52

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

9119EB48680F8349600B0479614DAE261FF6A186C1B0645FBB6DACDB5E9A37B2

Sammanträdesprotokoll

Välfärd Gävle - Sektorsamverkan

Sammanträdesdatum

25 november 2024

Plats och tid

Magasinsplan 19, Gevaliasalen 10:15-11:35

Mötet noterat av

Jenny Skoglund

Närvaro

Magnus Höijer, sektorchef

Helena Vahlund, HR-chef

Jenny Skoglund, nämndsamordnare

Ever Alvarado, Vision

Ann Hedbom, Vision

Hanna Romin, Kommunal Gävle

Fredrik Hellman, Kommunal Gävle

Maria Forsström, Vårdförbundet

Monica Hansson, Sveriges Skolledare

Sara Lasell, Akademikerförbundet SSR

Christin Ripke, Sveriges Lärare

Nämndsärenden

Arbetsgivaren ger generell information om kris- och beredskapsarbetet inom sektor Vårld, samt informerar om ärenden i kommande nämnder i november.

Socialnämnden (SN)

Skrivelse från utredningsenhet vuxen

Arbetsgivaren informerar om skrivelse från medarbetare på utredningsenhet vuxen. Skrivelsen berör arbetsuppgifter och arbetsmiljö.

Akademikerförbundet SSR framför att det är viktigt att säkerställa arbetsmiljön och att ett led i det är att verksamheterna får gemensamma uppdrag för hur de ska arbeta med bland annat hemtagningar och insatser i egen regi.

Åtgärder 2025

Akademikerförbundet SSR framför synpunkter om åtgärder 2025 för socialnämnden;

- Gällande frågan om att arbeta med att motverka externa placeringar och hemtagningsarbete betonar Akademikerförbundet att det är viktigt att förebyggandesidan får återgå till sitt grunduppdrag vid årsskiftet, så som planerat.
- Akademikerförbundet framför att de ser ekonomiska risker med att avsluta lönetillägget då det kan resultera i höga personal- och rekryteringskostnader samt behov av anlåtande av konsulter.
- Gällande föreslaget beslut om att sluta köpa extern öppenvård lyfter Akademikerförbundet att det innan ett sådant beslut tas behöver finnas goda alternativ internt och att ett gemensamt arbete för att säkerställa goda förutsättningar.

- Akademikerförbundet framför att de ser risker med att tjänsten som ANDTS-samordnare inte kommer att återbesättas och att en riskanalys behöver göras. Utifrån samhällsläget så bör en särskild analys göras över långsiktiga effekter för det.

Vision instämmer i samtliga punkter från Akademikerförbundet SSR.

Övriga frågor

Akademikerförbundet SSR framför synpunkter gällanden hanteringen av anställningsstoppet: I rutinen för undantagen nämns socialsekreterare för utredningsenhet barn och ungdom. Barnsekreterare uppges inte. Akademikerförbundet SSR lyfter att det varit för lite dialog om undantagen. Det finns många frågor från medlemmarna. Det behövs en dialog på chefsnivåer vad som gäller och hur det fungerar.

Arbetsgivaren förtydligar att det gäller de socialsekreterare som utreder barn och unga. Mottagningsenheten ingår inte i rutin för undantagen. HR-chef resonerar med HR-direktör när situation uppstår.

Vision frågar hur effekterna av anställningsstoppet följs upp samt framför risken att chefer får mer arbetsbelastning och därmed ökar risken för att chefer sjukskriver sig eller söker annat jobb.

Kommunal påtalar arbetsmiljökostnader, såsom exempelvis ökning av tillbud, i förhållande till anställningsstopp.

Akademikerförbundet SSR anser att det bör göras en riskanalys när arbetsgivaren väljer att inte göra rekrytering.

Arbetsgivaren svarar att om en rekrytering skjuts på framtiden ska en riskbedömning göras. Riskanalys ska göras om rekrytering inte kommer att göras alls.

Akademikerförbundet SSR anser att riskanalys bör göras vid samtliga beslut att inte rekrytera och att dessa beslut ska framföras under samverkan på olika nivåer.

Nästa möte

9 december

Justeras

Magnus Höijer
Ordförande
Välfärd Gävle

Jenny Skoglund
Sekreterare

Lisa Allemo
Akavia

Ever Alvarado
Vision

Sara Lasell
Akademikerförbundet SSR

Hanna Romin
Kommunal Gävle

Maria Forsström
Vårdförbundet

Christin Ripke
Sveriges Lärare

Monica Hansson
Sveriges Skolledare

Sammanträdesprotokoll

Välfärd Gävle - Sektorsamverkan

Sammanträdesdatum

9 december 2024

Plats och tid

Magasinsplan 19, Gevaliasalen 10:00-11:10

Mötet noterat av

Jenny Skoglund

Närvaro

Magnus Höijer, sektorchef

Helena Vahlund, HR-chef

Jenny Skoglund, nämndsamordnare

Ever Alvarado, Vision

Ann Hedbom, Vision (närvarande 10:15-11:10)

Hanna Romin, Kommunal Gävle

Fredrik Hellman, Kommunal Gävle

Maria Forsström, Vårdförbundet

Monica Hansson, Sveriges Skolledare

Sara Lasell, Akademikerförbundet SSR

Christin Ripke, Sveriges Lärare

Lisa Allemo, Akavia

Nämndsärenden

Arbetsgivaren informerar om den generella ekonomiska prognosen som justerats till minus 17 miljoner just nu.

Socialnämnden (SN)

Arbetsgivaren informerar om det förebyggande arbetet för barn och unga i Gävle kommun. Gävle kommun följer utvecklingen av Sandvikens kommuns projekt med socialarbetare i skolan.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden (AFN)

Vuxenutbildningens lokaler

Arbetsgivaren informerar att bedömningen är att det blir färre elever i grundskolan och därmed kommer lokaler bli tomma.

Arbetsgivaren har fått frågor om inte verksamhet inom vuxenutbildningen kan ske på kvällar. Arbetsgivaren säger nej till det då det handlar om heltidsstudier.

Akademikerförbundet SSR frågar om vilken storlek på skola vuxenutbildningen behöver.

Arbetsgivaren hänvisar till hur det sett ut historiskt.

Vision ställer frågan om det är av idé att vuxenutbildningen tar över lokaler från grundskola/gymnasieskola om de krymper ur lokaler?

Arbetsgivaren svarar att verksamheter inte ska flyttas runt. Det behövs långsiktig planering.

Tomma platser på boenden

Vision framför skillnaden på tom plats och lämplig plats, och önskar att det kommuniceras och samverkas kring behov hos de boende och arbetarna för bättre arbetsmiljö.

Omvårdnadsnämnden (ON)

Kommunal har frågor om arbetsgivaren kommer att se över riktlinjer för att inte skriva avtal med företag som har brister?

Vidare ställer Kommunal frågan om det finns statistik på hur många kunder som har hemtjänst men som inte är i behov av det?

Arbetsgivaren svarar att det går att utläsa hur många som haft hemtjänst men som inte har det nu.

Översyn organisation

Arbetsgivaren informerar om en arbetsgrupp som arbetar med en översyn av organisationen Valfärd Gävles uppbyggnad.

Omvärldsbevakning har gjorts av 10 kommuner, varav möte ägt rum med Göteborgs kommun. I beaktande har bland annat tagits den nya socialtjänstlagen, medborgarperspektiv samt rimliga förutsättningar för enhetschefer. Förslag ska tas fram till sektorchef med perspektiv på för- och nackdelar och därefter tas remiss tas fram.

Akademikerförbundet SSR frågar om arbetsgruppen fått ihop några delslutsatser.

Arbetsgivaren svarar att de inte kommit fram till några delslutsatser i arbetsgruppen och kan inte svara på om det kommer att bli stora eller små förändringar i en eventuell omorganisation.

Vision påtalar vikten av att ha ett syfte med omorganisationen och tydlighet i utförandet.

Arbetsgivaren instämmer.

Övriga frågor

Sammanträden 2025

Arbetsgivaren föreslår att sektorsamverkans sammanträden även fortsättningsvis sker på måndagar i nämndsveckan.

Samtliga fackförbund instämmer.

Medarbetarundersökningen

Svarsfrekvens på 65% i sektor Vårld, vilket är sämre än tidigare.

Kommunal frågar om någon viss arbetsgrupp sticker ut.

Arbetsgivaren svarar att det är stor skillnad mellan vissa arbetsgrupper.

Vision framför att nya frågor om psykologisk trygghet är positivt.

Anställningsstoppet

Vision lyfter frågan om det finns en risk att arbetsgivaren överskrider sina befogenheter enligt 3 kap. 6 § allmänna bestämmelser (AB) gällande allmänna åligganden i mindre arbetsgrupper om de inte ersättningsrekryterar inom 6 månader. "Om behov finns är arbetstagare dessutom skyldig att vikariera för annan arbetstagare hos arbetsgivaren och därvid helt eller delvis utföra även egna arbetsuppgifter..."

Anmärkning till ovan

3 kap. 6 § 2 p AB

"Arbetstagare är inte skyldig att både fullt ut utföra de egna arbetsuppgifterna och samtidigt utföra annat arbete hos arbetsgivaren längre tid än 6 månader per kalenderår eller i en följd."

Nästa möte

Avstämning på Teams 16 december 11:30-12:00

Justeras

Magnus Höijer
Ordförande
Vårld Gävle

Jenny Skoglund
Sekreterare

Lisa Allemo
Akavia

Ever Alvarado
Vision

Sara Lasell
Akademikerförbundet SSR

Hanna Romin
Kommunal Gävle

Maria Forsström
Vårdförbundet

Christin Ripke
Sveriges Lärare

Monica Hansson
Sveriges Skolledare

Sammanträdesprotokoll

Välfärd Gävle - Sektorsamverkan

Sammanträdesdatum

24 februari 2025

Plats och tid

Digitalt möte, Teams, 10:00-11:30

Mötet noterat av

Jenny Skoglund

Närvaro

Magnus Höijer, sektorchef

Helena Vahlund, HR-chef

Jenny Skoglund, nämndsamordnare

Ever Alvarado, Vision

Therese Struijk, Vision

Hanna Romin, Kommunal Gävle

Fredrik Hellman, Kommunal Gävle

Monica Hansson, Sveriges Skolledare

Elin Fridell, Akademikerförbundet SSR

Karin Ahlgren, Sveriges Lärare

Anna Rosshagen, Sveriges Arbetsterapeuter 10:00-10:50

Jesper Gullstrand, Ledarna 10:00-10:50

Organisationsöversyn

Arbetsgivaren informerar om lägesbild gällande organisationsöversynen sektor Välfärd, Gävle.

Intresseanmälningar

- Alla chefer i sektorn ska kunna intresseanmäla sig på alla **nya** tjänster (kontorschefstjänster och verksamhetschefstjänster)
- Intresseanmälningarna föregås av information om vilka krav som ställs på tjänsten
- Maximalt tre intresseanmälningar
- Chefer inom Välfärd Gävle kan intresseanmäla
- Inget testförfarande

Synpunkter om intresseanmälningarna:

Vision ställer fråga om förslaget innebär att sektorchef rekryterar kontorschefer, vilka i sin tur rekryterar verksamhetschefer?

Arbetsgivaren – Ja, så är förslaget.

Ledarna lyfter att det är av vikt att principerna för hur tjänster kommer tillsättas är både tydliga och transparanta. Det behövs synliggöras en objektiv bas och skattningsmodell för att kunna hantera de inkomna intresseansökningarna på ett bra och lagenligt sätt. Vidare är det bra om arbetsgivaren tydliggör om denna tänker fördela roller/na med stöd av sin arbetsledningsrätt.

Ledarna påminner om den komplexa process som består av både omplaceringsutredning och en eventuell arbetsbrist. Detta är bra att ha med sig inledningsvis när man går in i en omorganisation.

Akademikerförbundet SSR instämmer med Ledarna. Det kan uppstå en situation där enhetschefer söker verksamhetschefstjänster och det uppstår övertalighet.

Arbetsgivaren kommenterar att detta är ett förslag och att det kommer att behövas göras ändringar i förslaget så att det blir så tydligt och precist som möjligt.

Förslag till tidsplan

MARS

- 23/3 Remissrundan avslutas
- 27/3 Summering remissprocess
- 28/3 Beslut ny organisation
- 31/3 Information om ny organisation och rekryteringsprocesser

APRIL

- Roller spikas för kontors/avdelningschefer, verksamhetschefer – KLART 7/4
- Tidplan för alla intresseanmälningar, med kommunikationsmaterial – KLART 7/4
- Internannonser utformas för alla roller – KLART 16/4
- Internannonsering – intresseanmälningar tas in från 23/4 till och med 4/5 (digitalt)

MAJ

- Kandidater till avdelningschefer tas fram – KLART 8/5
- Intervjuer – KLART 16/5
- Beslut om avdelningschefer och kommunikation – KLART 23/5
- Process för rekrytering av verksamhetschefer låses av nya avdelningschefer – KLART 28/5

JUNI

- Rekrytering verksamhetschefer – KLART FÖRE MIDSOMMAR

SEPTEMBER

- Planering ny organisation kan börja inom avdelningarna

Synpunkter om tidsplan:

Akademikerförbundet SSR anser att det är klokt att tjänsterna tillsätts innan sommaren. Dock tycker de att det är snävt med tid efter remissperiod att gå igenom alla eventuella synpunkter innan beslut tas

om organisationsförändringen. Eftersom sektorledningen öppnar upp för att synpunkter ska kunna lämnas in bör även tid finnas för att gå igenom alla synpunkter.

Vision instämmer med Akademikerförbundet SSR att tidsplanen är snäv, men att det är bra att tjänsterna beräknas vara tillsatta innan sommaren.

Arbetsgivaren svarar att synpunkter registreras löpande och att en summering av synpunkterna kan lyftas i sektorsamverkan.

Risk- och konsekvensanalys (RoK)

- Genomförs efter beslut om ny organisation
- Syftet med RoK är att eventuella risker lyfts och att handlingsplan för att undanröja riskerna tas fram

Synpunkter:

Kommunal anser att det känns fel att RoK:en genomförs efter beslut om organisationsförändringen istället för innan beslut tas.

Arbetsgivaren menar att en RoK syftar till att identifiera och avvärja risker genom att utarbeta en handlingsplan. Om beslut fattas innan RoK:en genomförs, kan vi ändå ta fram en handlingsplan, och det är viktigt att säkerställa att handlingsplanen håller hög kvalitet och inte hastas fram.

Akademikerförbundet SSR föreslår att i samband med workshopen gällande organisationsförändringen för sektorsamverkan ha en grundläggande RoK utifrån inkomna remissvar med syfte att identifiera om det finns några risker som är så pass allvarliga att de behöver hanteras för att kunna samverka organisationsförslaget. En mer djupgående RoK kan göras efter beslut om organisationförändring är taget, med syftet att göra handlingsplan för eventuella risker.

Arbetsgivaren ställer sig positiv till förslaget från Akademikerförbundet SSR.

Arbetsgivaren bjuder in sektorsamverkan till workshop om förslaget för organisationsförändring. Ett fysiskt möte planeras.

Nämndsärenden

Arbetsgivaren informerar om ärendena som ska lyftas i kommande nämndssammanträden.

Socialnämnden (SN)

- Alkoholagstiftning
- HVB

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden (AFN)

- Arbos och Vux – riktning
- Patientsäkerhetsberättelse
- Åtgärder gällande ekonomiska läget

Synpunkter:

Sveriges Lärare förklarar sig oeniga till förslaget om 3% besparing för Vuxenutbildningen. Se bilaga från Sveriges Lärare.

Akademikerförbundet SSR ställer sig oeniga till besparingsåtgärderna.

Sveriges Skolledare ställer sig oeniga till besparingsåtgärderna. Se bilaga från Sveriges Skolledare.

Vision ställer sig oeniga till besparingsåtgärderna.

Kommunal ställer sig oeniga till besparingsåtgärderna och lyfter rörande funktionsnedsättningsområdet att föreliggande omställningsarbete primärt är sjösatt utifrån kraven på besparingar och de ser en fara att

det genomförs förändringar i snabb takt som inte är gynnsamma för verksamheterna på lång sikt utifrån arbetsmiljö och kvalitet. Se bilaga från Kommunal Gävel.

Omvårdnadsnämnden (ON)

- Åtgärder/boendeplatser
- Sjuksköterskor
- Patientsäkerhetsberättelse

Övriga frågor

Kommunal framför att det inkommer många anmälningar till Kommunal att chefer ifrågasätter sjukanmälningar. Det har också inkommit information om att chefer har skrivit i offentliga brev vilka orsaker som ligger bakom sjukfrånvaro. Det berör flera verksamheter.

Arbetsgivaren svarar att chef har rätt att under sjuklöneperioden bedöma om medarbetaren, trots sjukdom, kan utföra andra arbetsuppgifter eller klara av ett annat arbete. Det är dock inte tillåtet att dokumentera orsaker till sjukfrånvaro offentligt. Om detta förekommer, vill arbetsgivaren veta var det har skett.

Nästa möte

24 mars 2025

Justeras

Magnus Höijer
Ordförande
Välfärd Gävle

Jenny Skoglund
Sekreterare

Ever Alvarado
Vision

Jesper Gullstrand
Ledarna

Elin Fridell
Akademikerförbundet SSR

Hanna Romin
Kommunal Gävle

Anna Rosshagen
Sveriges Arbetsterapeuter

Karin Ahlgren
Sveriges Lärare

Monica Hansson
Sveriges Skolledare

Kommunal Gävles perspektiv på förslagna effektiviseringar och besparingar kopplade till Arbetsmarknads-och funktionsrättsnämnden.

Kommunal Gävle ser med stor oro på konsekvenserna av de förslagna åtgärderna utifrån budget 2025.

Att nämnden fortsatt ska bära kostnaderna för hela kommunens trygghetsanställda är helt bakvänt och måste åtgärdas genom att kostnaderna fördelas ut där de hör hemma på respektive nämnd. Alternativt att ett riktat kommunbidrag som täcker hela kostnaden kommer AFN till del.

Arbos, Vuxenutbildningen och Utveckling och Stöd har redan under 2024 berörts av besparingsåtgärder som drabbat verksamheterna hårt. Bemanningen har skalats ned genom uppsägningar vilket har orsakat försämrade arbetsmiljö utifrån svårigheterna att nå balans mellan krav och resurser. Kommande lagkrav och andra utmaningar inom främst Arbos och Vuxenutbildningen gör att det vore en självklarhet att skala upp verksamheterna och öka bemanningen. Att då lägga ytterligare krav på besparingar på dessa verksamheter är åtgärder vi omöjligt kan ställa oss bakom.

Inom funktionsnedsättningsområdet förslås ett omställningsarbete med kravet att kostnaderna ska minska med 20 miljoner per år. Arbete med omställning kan vara av godo och leda till hållbar utveckling om det sätts utifrån rätt orsaker och ges rätt förutsättningar. Dock hyser vi farhågor då flera av förslagen enbart hämtar näring ur devisen att verksamheterna ska kosta mindre genom effektiviseringar och besparingar.

Sammantaget ser vi att nämnden bör kunna göra andra vägval än de förslagna. Vi ställer oss frågande till om alla möjligheter till omfördelning av kostnader inom-och utom nämndens verksamhetsområde är uttömda. Vi tassar på gränsen där fortsatta besparingar och effektiviseringar riskerar att bryta upp och slå sönder väl fungerande verksamheter.

Den framtida utmaningen inom flera av AFN:s verksamheter är möjligheten att rekrytera och bemanna utifrån rätt kompetens och erfarenhet. Här måste perspektivet om att vara en attraktiv arbetsgivare som tillhandahåller en god arbetsmiljö utan risk för ohälsa utgöra ett fundament om vi ska lyckas.

Bilaga till protokoll

Samverkan Sektor Vårld 2025-02-24

Sveriges Lärare synpunkter på ärende 9 ”Åtgärder och återrapportering utifrån budget 2025”

- Sveriges Lärare förklarar sig oeniga till förslaget om 3% besparing för Vuxenutbildningen.

Grunderna för vårt ställningstagande är följande:

- Vi delar helt arbetsgivarens konsekvensbeskrivning av de effekter som besparingen kommer att leda till om de genomförs (s. 3). Det är orimligt och kontraproduktivt.
- För bara ett år sedan reserverade Sveriges Lärare sig angående nämndens besparingsförslag för Vuxenutbildningen om drygt 12 miljoner/18 årsarbetare. Detta ledde till en plågsam och uppslitande process där lärartjänster avslutades med därmed påföljande konsekvenser för utbildningsutbudet. Denna förändring tvingades man genomföra trots att efterfrågan på vuxenutbildning ökat i flera år, således inte för att elevantalet krävde förändrad dimensionering.
- Vuxenutbildningen har mycket stor betydelse för kommunens utveckling och tillväxt. Våra medlemsgrupper – lärare och studie-och yrkesvägledare – är nyckelpersoner för vuxnas möjlighet till kompetensutveckling, kompetensväxling och livslångt lärande. Om besparingsförslaget genomförs riskerar kommunen ”dubbel kompetensförsörjningsbrist”, genom att göra sig av med kvalificerade medarbetare och därmed sämre möjlighet att utbilda och kompetensutveckla efterfrågad kompetens.
- Att återigen lägga ett stort besparingsförslag på Vuxenutbildningen riskerar även att späda på den minskade tilliten till Gävle kommun som attraktiv arbetsgivare, vilket är allvarligt ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.
- Sveriges Lärare anser att vuxenutbildningen även i fortsättningen ska vara en verksamhet som präglas av kvalitet, kontinuitet och långsiktighet. Detta uppnås bäst genom att den som ansvarar för utbildningen också är den som utför den. Vuxenutbildningen bör således i så stor utsträckning som möjligt fortsätta bedrivas i egen regi.

För Sveriges Lärare Gävle

Karin Ahlgren, förhandlingsombud

Christin Ripke, förhandlingsombud

Bilaga till protokoll Samverkan Sektor Velfärd 2025-02-24

Utöver det gemensamma ställningstagande som har framfört angående de föreslagna besparingsåtgärderna, vill Sveriges skolledare i Gävle särskilt lyfta fram vuxenutbildningens centrala roll för kommunens utveckling och tillväxt. Det föreslagna besparingskravet riskerar att försvåra:

- Rektoreernas möjlighet att fatta välgrundade beslut och utöva det ansvar som åläggs dem enligt skollagstiftningen och andra relevanta författningar.
- Rektoreernas lagstadgade befogenheter att leda och samordna det pedagogiska arbetet på skolorna.
- Rektoreernas mandat att besluta om skolans interna organisation och resursfördelning

Vuxenutbildningen är en viktig del av lösningen på några av samhällets största utmaningar med kompetensförsörjningsbrist för de flesta företag och i offentlig sektor. Vuxenutbildningen bidrar till inkludering i samhället med målet att bli en delaktig kommuninvånare, samt till arbetet mot gängkriminalitet som oftast sker i de grupper som är mest utsatta socioekonomiskt. Vuxenutbildningen är en nyckel för att stärka vårt samhälle, genom att erbjuda SFI, yrkesutbildningar och kurser som gör det möjligt för individer att ta sig längre i sina studier, exempelvis mot gymnasieexamen och högre utbildning.

Med tanke på besparingskravet som innebär neddragning av 5 heltidstjänster, samt fjolårets nedskärning av 18 heltidstjänster, ser Sveriges skolledare både risker som kan försvåra rektorernas uppdrag som pedagogisk ledare, och en försämring av rektoreernas och enhetschefers förutsättningar att ansvara för både medarbetares och elevers arbetsmiljö.

Besparingskraven riskerar att spilla ner på nästa generation. De vuxna som studerar på vuxenutbildningen visar sina barn att det är viktigt att utbilda sig både språkligt, mot yrke eller högre studier och skaffar sig också en stärkt ställning i samhället. Vi ser stora samhällsliga risker med att elever inte kan fullfölja sin påbörjade individuella studieplan mot språkliga mål, högre studier eller sin sammanhållna yrkesutbildning.

Besparingsförslagen motverkar kommunens ambition att vara en attraktiv arbetsgivare. – och motverkar även vuxenutbildningens möjlighet att fortsatt vara en verksamhet som präglas av kvalitet, kontinuitet och långsiktighet.

Sveriges Skolledare Gävle genom Monica Hansson, huvudskyddsombud.

Sammanträdesprotokoll

Välfärd Gävle - Sektorsamverkan

Sammanträdesdatum

24 mars 2025

Plats och tid

Magasinsplan 19, Gevaliasalen, 10:00-10:45

Mötet noterat av

Jenny Skoglund

Närvaro

Magnus Höijer, sektorchef

Helena Vahlund, HR-chef

Jenny Skoglund, nämndsamordnare

Ever Alvarado, Vision

Hanna Romin, Kommunal Gävle

Fredrik Hellman, Kommunal Gävle

Sara Lasell, Akademikerförbundet SSR 10:15-10:45

Christin Ripke, Sveriges Lärare

Maria Forsström, Vårdförbundet

Lisa Allemo, Akavia

Organisationsöversyn

Arbetsgivaren informerar om lägesbild gällande organisationsöversynen sektor Välfärd, Gävle. Tidsplanen är framskjuten då tid behövs för att omhänderta alla inkomna synpunkter. Många synpunkter har inkommit, både enskilt och i grupp, till dags datum räknas drygt 100 stycken. Sista dag för inlämnandet av synpunkter är framflyttat till 31 mars.

Arbetsgivaren framför att fortsatt dialog kommer att hållas i forumet sektorsamverkan.

Gällande den politiska organisationsöversynen är en av frågorna vilken nämnd Vuxenutbildningen ska tillhöra.

Akademikerförbundet SSR framför att de ser positivt på att arbetsgivaren lyssnat på de inkomna synpunkterna gällande tidsplanen och att tidsplanen är framskjuten.
Samtliga fackförbund instämmer.

Vision efterfrågar genomarbetad plan för rutiner inom verksamheterna i samband med organisationsöversynen.

Nämndsärenden

Arbetsgivaren informerar om ärendena som ska lyftas i kommande nämndssammanträden.

Akademikerförbundet SSR efterlyser en säkerhetsgenomgång inom alla tre nämnders samtliga verksamhetsområden.

Arbetsgivaren tar synpunkten med sig.

Socialnämnden (SN)

Enhetschefers krav och förutsättningar

Arbetsgivaren informerar att en beskrivning kommer ges av kontorschefer på nämnden kring omställningsarbetet som påverkar flera kontor, verksamheter och enheter.

Akademikerförbundet SSR framför att det är viktigt att chefer har goda förutsättningar för att leda sina medarbetare och att driva verksamheterna framåt.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden (AFN)

Ekonomisk månadsrapport – överskott

Akademikerförbundet SSR framför att rapporten är väl beskriven avseende de arbetsmiljökonsekvenser som anställningsstoppet medfört inom verksamhetsområdet Arbetsmarknad och stöd.

Sveriges Lärare instämmer med Akademikerförbundet SSR att rapporten är väl beskriven även avseende konsekvenser för vuxenutbildningen, hur besparingen som beslutades i februari 2025 lett till fortsatt personalminskning samtidigt som söktrycket på vuxenutbildningar har ökat med 43%.

Initiativärende feriejobb

Ett återkommande ärende. Det är värt att notera att det just i nuläget skulle vara oerhört belastande med ökade arbetsuppgifter på Arbos med tanke på de besparingar som genomförts och kommer genomföras.

Sveriges Lärare instämmer med arbetsgivarens yttrande gällande punkten om feriearbete.

Omvårdnadsnämnden (ON)

Inga synpunkter

Övriga frågor

Arbetsgivaren informerar att resultatet av medarbetarundersökningen (MAU) på sektornivå kommer att gås igenom på skyddskommittén i april. Resultatet av MAU skickas till skyddskommitténs medlemmar innan mötet.

Nästa möte

28 april 2025

Justeras

Magnus Höijer
Ordförande
Välfärd Gävle

Jenny Skoglund
Sekreterare

Ever Alvarado
Vision

Lisa Allemo
Akavia

Sara Lasell
Akademikerförbundet SSR

Hanna Romin
Kommunal Gävle

Maria Forsström
Vårdförbundet

Christin Ripke
Sveriges Lärare

Interpellationssvar

Dnr 24KS542-2
2025-02-12

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Vänsterpartiet (V) - Försäkringsskydd på särskilt boende

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 december 2024, väckte Fredrik Åberg-Jönsson - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

En nyligen publicerad rapport från SPF Seniorerna visar att försäkringsskyddet för personer på kommunernas särskilda boenden ofta har brister.

Försäkringsskyddet kan skilja sig åt mellan olika kommuner, och det saknas ofta en olycksfallsförsäkring som omfattar de boende. Detta innebär att personer på särskilda boenden riskerar att stå utan försäkringsskydd vid olycksfall, vilket kan leda till både ekonomisk och personlig osäkerhet för de drabbade.

Frågor till ansvarigt kommunalråd:

1. Hur ser det ut med det försäkringsskydd som kommunen ansvarar för gällande boende på särskilda boenden?
2. Om det saknas en olycksfallsförsäkring för de boende, hur informeras detta till de boende och deras anhöriga?
3. Har kommunen några planer på att införa ett utökat försäkringsskydd för de boende, till exempel en olycksfallsförsäkring som liknar den som finns för elever i kommunens skolor?"

Eva Älander (S), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Tack för frågorna om försäkringsskyddet för de som bor på särskilt boende.

När en person ska flytta in på ett särskilt boende så finns det rutiner hos Valfärd Gävle för att informera om att en hemförsäkring som täcker lösöre måste skaffas av kunden i samband med flytt till särskilt boende.

Det finns möjlighet att boendet ansvarar för eventuella värdesaker, om kunden vid inflytt skriver under en överenskommelse om att verksamheten ska förvara värdesakerna i ett för ändamålet avsett, låst, värdeskåp. Vidare finns det även rutiner för hanteringen utifall en medarbetare på det särskilda boendet skulle råka ha sönder någon av kundens ägodelar.

Vad gäller olycksfallsförsäkring så är det upp till varje kund vilka försäkringar man i övrigt vill teckna. Det är upp till den enskilde och dess anhöriga att avgöra vilka försäkringar de vill ha och det finns ingen enhetlig information om att detta inte ingår för dem som bor på ett av våra boenden.

Gävle kommun har i dagsläget inga planer på att införa ett utökat försäkringsskydd för kunderna i särskilt boende liknande den olycksfallsförsäkring som finns för de elever som går i kommunala skolor. Enligt Svenska Kommun Försäkrings AB så *kan* villkoret i befintlig olycksfallsförsäkring omfatta aktuell målgrupp, men stadgar ned- och avskrivningar som kraftigt reducerar skadeersättningen om den skadelidande har fyllt 65 år då det gäller medicinsk invaliditet och utgår helt för vanprydande ärr och utseendemässiga förändringar.

På Ankaret går det att läsa mer om den kollektiva olycksfallsförsäkringen. Från det företag som har mäklat försäkringen har kommunen fått information om att flera kommuner har hört av sig till dem i frågan. Ingen av de vidtalade, ca 25 kommuner, har dock valt att olycksfallsförsäkra personer som vistas i särskilt boende. Det vanliga är att kommunerna försäkrar personer i daglig verksamhet som kommunen anordnar, men då gäller försäkringen under verksamhetstid.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Eva Älander (S)

Ordförande för Omvårdnadsnämnden

Interpellationssvar

Dnr 25KS102-2
2025-03-28

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Vänsterpartiet (V) - Konsekvenser av Region Gävleborgs bolagisering av hälsocentraler

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 17 februari 2025, väckte Fredrik Åberg-Jönsson - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”Region Gävleborg har fattat beslut om bolagisering av våra hälsocentraler. Socialcheferna i länets kommuner har gått ut med en gemensam skrivelse där de framför farhågor om vilka konsekvenser detta kan få för verksamheten. Med anledning av detta och den diskussion som förts i regionen vill vi av majoriteten ha svar på följande frågor:

- Har dialog förts med Gävle Kommun om vilka konsekvenser detta får för kommunen och våra medborgare?
- Delar majoriteten socialchefernas bedömning?
- Vilka konsekvenser ser majoriteten att beslutet kan få?
- Hur kommer kommunen att agera för att minska negativ påverkan på kommunens verksamhet och medborgarnas situation?”

Eva Älander (S), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Tack för interpellationen om detta viktiga ämne. Regionens beslut om att bolagisera en hel vårdnivå, den regionala primärvården, kommer rimligen att påverka den stora andel primärvård som utförs inom den kommunala primärvården, även känd som hemsjukvård.

Precis som interpellanten beskriver så har socialcheferna i länets tio kommuner författat en gemensam skrivelse kring detta. Den tillkom efter att

socialcheferna i slutet av januari i år fick möjlighet att träffa konsulten som ska genomföra bolagiseringen och uppmanades att lämna in synpunkter skyndsamt. Skrivelsen lyfter några väsentliga risker som kommunerna ser med förändringen samt förslag på åtgärder som skulle kunna minska dessa risker. I sammanhanget kan det vara värt att notera att denna skrivelse har undertecknats av samtliga tio socialchefer, oavsett om den politiska färgen på deras kommunledning matchar regionens eller inte.

Det finns formella samverkansforum mellan regionen och länets kommuner, bland annat en politisk styrgrupp där ordförande och vice ordförande för Regionens hälso- och sjukvårdsnämnd träffar ordföranden för kommunens Omvårdnadsnämnd, Socialnämnd, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Utbildningsnämnden. Några tjänstemän från vardera organisation ingår också i mötet. Inom ramen för dessa möten har vi under hösten 2024 fått viss information om bolagiseringen, men ingenting sades innan beslutet var fattat. Under dessa möten har vi också lämnat synpunkter om vad vi känner att vi behöver veta mer om och vilka risker vi ser.

Men någon direkt dialog har hittills inte förts med Gävle kommun om hur vi ser att bolagiseringen påverkar oss som kommun, den kommunala primärvården och våra medborgare. Dock finns det uttryckt i minnesanteckningar från november 2024 att Regionen ser vikten av att göra gemensamma riskanalyser med kommunerna, så det hoppas vi kommer till stånd.

Några av de saker vi hittills lyft i kontakten med Regionen kring bolagiseringen är att vi är oroade över försämrade samverkan och att det viktiga gemensamma utvecklingsarbetet med god och nära vård ska komma att stanna av som en följd av den försämrade samverkan. Vid övergången till bolag så tror vi oss behöva omförhandla alla de samverkansavtal vi har regionen vad gäller våra vård- och omsorgsboenden, vilket är en omfattande process. Eventuellt måste också det övergripande hemsjukvårdsavtalet mellan regionen och kommunerna omförhandlas.

Av samma anledning finns oro för att rutinerna för in- och utskrivning förändras, vilket kan leda till flera konflikter mellan den regionala och kommunala primärvården där risken ökar för att kommunerna upplever att kostnader vältras över på hemsjukvården och en risk för att patienter kommer i kläm. Det finns också funderingar från vår sida om hur bolagiseringen kommer att påverka viktiga funktioner såsom skolhälsovården, familjecentralerna, BVC och MVC. Får dessa plats i bolaget eller inte? Vad jag har förstått så utreds dessa frågor av Regionen.

Personligen känner jag dessutom en stor oro för att icke-lönsamma hälsocentraler i kommunens ytterområden kan riskera nedläggning till fördel för en centralisering till större enheter, vilket blir en logisk följd då ett bolag till sin natur har en hårdare ekonomistyrning att ta hänsyn till.

Det har än så länge inte förts någon dialog i frågan mellan regionens tjänstepersoner och kommunens tjänstepersoner. Däremot finns det ett möte

inbokat i början av april i år, där företrädare för socialchefs nätverket ska träffa hälso- och sjukvårdsdirektör samt regiondirektör för att bland annat prata om hur kommunerna kan få vara med i processen framåt.

I de beslutade samverkansstrukturer som finns mellan Region Gävleborg och kommunerna i länet är vi överens om att den politiska ledningsgruppen ska orientera varandra om frågor av principiell karaktär. Regionen och kommunerna är också överens om att informera varandra om planerade verksamhetsförändringar som kan komma att påverka andras verksamhetsområden. Det s.k. Nätverk Valfärd, där alla kommuner har representanter likväl som Regionens ledning och opposition, fick en första övergripande information 28/2 vid sitt möte i år. Dock fanns det dessvärre inte särskilt mycket utrymme för frågor och dialog vid det tillfället.

Med anledning av ovanstående är det svårt att svara konkret på interpellantens sista fråga; Hur kommer kommunen att agera för att minska negativ påverkan på kommunens verksamhet och medborgarnas situation? Den information vi har fått i frågan är det som kortfattat presenterats i de sammanhangen där vi har funnits med, såsom möte med Kommunala pensionärsrådet i Gävle i december 2024 och mötet med Nätverk Valfärd i februari i år. Vi inväntar besked från Regionen om hur dialogen med kommunerna ska fortsätta framåt och vet i dagsläget tyvärr inte tillräckligt mycket för att ha ett svar på vilka eventuella åtgärder som kommunen kan komma att behöva göra. Men vi kommer antagligen att behöva vidta åtgärder längre fram.

Med detta anser jag interpellationen besvarad.

EVA ÄLANDER (S)

Ordförande för Omvårdnadsnämnden